

ESB Business Spirit

The Voice of Estonian Business School

November 2011

Tehnopol
Tallinn Technology Park

Urmet Jänes:
„Lai silmaring
on edu pant.“

Sisukord

- 3 Uudised/News
- 4 Sustainable and responsible business
- 6 Tegus ebsikas
Andres Zoober
- 9 Renewed EBS
Career Centre
- 10 EBS Business Spirit
- 11 Tööle kandideeri-
mine
- 13 Creative industries
- 14 Best Internet 2011
- 16 Vilistlane
Urmet Jänes
- 20 EBSi vilistlasjuht
Raili Naris
- 22 Copper is
the new gold
- 24 Six Degrees of Sepa-
ration
- 26 Oil shale – the old
new future energy
- 28 Erasmus
Athipa Siribunluechai
- 30 Through the look-up
site: online image building
- 32 National Geographic
in Estonian
- 33 Arvamus:
Suurpuhastus internetis
- 34 Students vs. EBS

Toimetetus

Peatoimetaja: Piret Merimaa

Toimetetus: Kadri Lenk, Luise Savik, Silja Aav, Maret Mitt, Anete Palmik, Anastasia Selivanova, Ronja Oosterbeek, Heidi Ojamaa, Siret Schutting

Keeletoimetajad: Nicola Hijlkema, Killu Paldrok

Fotograafid: Fred-Ander Pärn, Jaanus Ree, Ahto Sooru

Küljendus: Sandra Suursaar

Kaanefoto: Fred-Ander Pärn

Kirjuta meile:
ebsbusinessspirit@gmail.com

Helista: 665 1365

Või astu läbi: ruum 208

Väljaandja: EBSi üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 1000

Your career can be irrevocably damaged if you mishandle ethical issues

Being a member of EBS Student Council Representative Body

brings with it the responsibility to monitor EBS lecturers' and students' behaviour and assess whether both parties act in accordance with law, internal rules and regulations and – most of all - the code of ethics.

Why be ethical? Why bother? Who cares?

Linda K. Trevino and Katherine A. Nelson state in their masterpiece "Managing Business Ethics": "Your career can be irrevocably damaged if you mishandle ethical issues". Indeed, most of us prefer to work for ethical organizations, to feel good about ourselves and the work we do. As managers, we must be concerned about the ethics of the people who report to us. Organizations need to care about ethics because their members depend on them to help define the boundaries of acceptable and unacceptable behaviour. Ethical collapses can cost a firm dearly, in shattered customer confidence, increased government regulations and huge fines!

EBS Student Council members not only have the right but also the obligation to monitor that EBS Student Council's Management Board members neither exceed their powers nor allow anything to be done differently than prescribed. It does not matter whether it comes to budget issues or supervision but the Board must treat fairly students and, if needed, protect their rights in relation to EBS. If the Management fails to fulfil its obligations, then they resign or will be recalled by the Student Council Representative Body.

On September 26, EBS Student Council Representative Body recalled the governing Student Council Board and on October 4, elected the new Board. The new team's action plan focuses on reinforcing the cooperation between the Student Board on one hand and between the Student Council Representative Body and EBS on the other. The new-elected Chairman of the Board, Fred Pärn, promises to bring back stability into the Council's work, replace institutional leaders where necessary, close or reorganize unprofitable institutions and increase transparency in financial matters. This ensures that we all can be proud of EBS and that our qualified and correct moral principles guide the Student Council Board, institutional leaders and employees.

Why is it so important to follow moral principles already at university? Because ethical principles can be learnt and followed! It is the university's responsibility to train business leaders and entrepreneurs who think ethically and act in a socially responsible manner! For a young and vainglorious student, it is better to get objective feedback on his unacceptable behaviour now rather than in the real business environment. When you make your youth-driven mistakes at school, you will have the possibility to learn from them. When you lose your reputation and trust among your business partners, you will not get another chance!

I wish you sound ethical decisions!

In the name of the EBS Student Representative Body

Piret Merimaa

Piret Merimaa

EBS pälvis taas koha maailma 300 parima ärikooli seas

Oktoobri keskel tehti taas teatavaks Eduniversali maailma parimate ärikoolide edetabel. Estonian Business Schoolile (EBS) kui rahvusvaheliselt tuntud ärikoolile omistati juba neljandat aastat järjest Eduniversali ametlikus edetabelis 4 „palmi“, mis asetab ta maailma 300 parima ärikooli hulka. Selline tunnustus omistatakse ülikoolidele, mida lisaks kõrgele akadeemilisele tasemele iseloomustavad tugevad suhted kohalikul ja rahvusvahelisel tasemel.

Eduniversali palmid on välja töötatud meetodika alusel, mis arvestab ärikoole mõjutavaid aspekte kolmel tasandil:

- Rahvusvaheline tunnustamine läbi akrediteeringute, liikmelisuste ning rahvusvaheliste ning kohalike edetabelite;
- Rahvusvaheline tunnus, mis baseerub 1000 rektori hääletustulemustel;
- Rahvusvahelise teadusliku komitee liikmete soovitusel.

Palmide eesmärk on võrrelda objektiivselt ühe riigi või regiooni koole teistega. Maksimaalselt on hindamisel võimalik saada 5 palmi, mida antakse

maailmatasemel tippärikoolidele, kellel on suur rahvusvaheline mõju. 5 palmi saajate hulgas on sellised ülikoolid nagu Harvard Business School, (USA), London Business School (Inglismaa) ja Copenhagen Business School (Taani).

4 palmi saanud koolide hulgas võib välja tuua sellised tuntud ja tunnustatud ärikoolid nagu Maastricht School of Management (Holland), Stockholm University School of Business (Rootsi) ja Lancaster University Management School (Inglismaa). Eestist on Eduniversali pingereas esindatud veel Tallinna Tehnikaülikool, kellele on omistatud 3 palmi.

Eduniversali ametlik valik koosneb 1000-st kaardistatud ärikoolist, mis on grupeeritud nii geograafilise asukoha kui ka riikide järgi. Valik on kättesaadav internetis aadressil <http://www.eduniversal-ranking.com>. Eduniversali missiooniks on olla väärtuslik internetipõhine värbamise ja infokeskkond tudengitele, nende vanematele, personaliosakondadele ja teistele akadeemiliste ringkondade esindajatele.

EBS is again in Eduniversal Top 300 Business Schools in the World

Estonian Business School (EBS), as an internationally recognised top business school, was rewarded for the fourth year in a row with 4 “Palms” in the Eduniversal Official Selection 2011. This recognition places the school amongst the world’s top 300 best business schools characterized by strong influence on both local and international levels.

The Eduniversal Palms were elaborated according to a complete methodology that takes into account different aspects of the business schools’ influence on three different levels:

- International recognition through accreditations, memberships as well as international, regional and local rankings;
- International awareness through the votes of 1,000 deans;
- Suggestions from the members of the International Scientific Committee.

The purpose of these palms is to compare objectively a school of a given country or continent to another one. A maximum of 5 Palms was awarded to universal business schools with major

international influence, including, for instance, Harvard Business School, London Business School and Copenhagen Business School.

4 Palms were rewarded to schools with strong influence on both local and international level, including such recognized business schools as Maastricht School of Management, Stockholm University School of Business and Lancaster University Management School. Also included in the ranking from Estonia was Tallinn University of Technology, who gained 3 Palms as an excellent business school with nationally strong and/or with continental links.

The Eduniversal Official Selection is made from a global map of 1,000 Business Schools grouped by geographic zones and individual countries. The Eduniversal Official Selection is published online on the website <http://www.eduniversal-ranking.com>. Eduniversal’s mission is to be a valuable online orientation and recruitment tool dedicated to students, their parents, HR departments and the representatives of the academic spheres.

Kõigile spordihuvilistele!

EBSi jalgpallitrennid

Kes? Kõik endised ja praegused ebsikad

Millal? Igal teisipäeval kell 20.00

Kus? Kotka Staadion (Linnu tee 5)

Tasu? 15 €/ kuu

Lisainfo? sport@ebs.ee

Facebook: EBS Sport – liitu grupiga!

Üliõpilasesindus (ruum208)

For everyone interested in sports!

EBS football training sessions

Who? All the EBS students and alumni

When? Every Tuesday at 20.00 o'clock

Where? Kotka Stadium (Linnu Street 5)

Fee? 15 €/ month

More information? sport@ebs.ee

Facebook: EBS Sport - join the group!

Student Council (room 208)

ESN NEWS 2011 NOVEMBER

ESN Tallinn White T-Shirt Party

scheduled November 2, 2011

<http://www.esn.ee/tallinn/event/esn-tallinn-white-t-shirt-party-1>

Opera “Manon Lescaut”

scheduled November 4, 2011

<http://www.esn.ee/tallinn/event/opera-manon-lescaut>

ESN Tallinn Football Tournament

scheduled November 13, 2011

<http://www.esn.ee/tallinn/event/esn-tallinn-football-tournament>

ESN Tallinn Photo Competition

scheduled November 17, 2011

<http://www.esn.ee/tallinn/event/esn-tallinn-photo-competition>

All events

<http://www.esn.ee/tallinn/events>

Tule ebsikatega Latinobicu tantsutrenni!

Mis? Latinobic on Ladina-Ameerika tantsustiil, mis hõlmab tantsu nagu salsa, samba, merengue jt ning kus partnerit pole vaja. See on lõbus ja tempokas trenn, mis annab lisaks tantsuoskusele ka hea füüsilise vormi!

Millal? E ja K kl 17.30

Kus? Fusion Dance Studio saalis (Rävala pst 8, 5. korrus)

Tasu? 20 € kuu või 4 € kord

Lisainfo? <http://ebs-latinobic.edicypages.com/>, sport@ebs.ee või 506 0068

Come to EBS Latinobic dance training!

What? Latinobic is a Latin American solo dance style, which combines dances such as salsa, samba, merengue etc. It is an energetic training style which improves your dancing skills, keeps you fit and puts you in a good mood!

When? Mondays and Wednesdays at 17:30

Where? Fusion Dance Studio (Rävala 8, 5th floor)

Price? 20€/month or 4€/session

Additional information?

<http://ebs-latinobic.edicypages.com/>, sport@ebs.ee or 50 60 068

Our Rector, Peeter Kross, is currently on sick leave, and has thus not been able to prepare a message for this edition of EBS Business Spirit. The editorial board, and the whole school, wish him a speedy recovery and quick return to full health.

Sustainable and responsible business

Panel discussion: (from left): Luulea Lääne (Tallink), Julia Aleksandrova (VKG), Martin Kõdar (BaltCap), Reet Aus (fashion designer).

Do you want your business to be sustainable and strong? Look deep into CSR (corporate social responsibility) and you will find the way.

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

Photos: Kristo Laineste

The aim of any business is to remain profitable. It is important not only for the economy but also for its employees and customers. We all know that a company has a responsibility to its stakeholders to grow and profit. On the other hand, it also has a certain social responsibility towards the community. To achieve profits combined with CSR, companies should act ethically especially when it comes to financial

Studies have shown that responsible companies are more profitable.

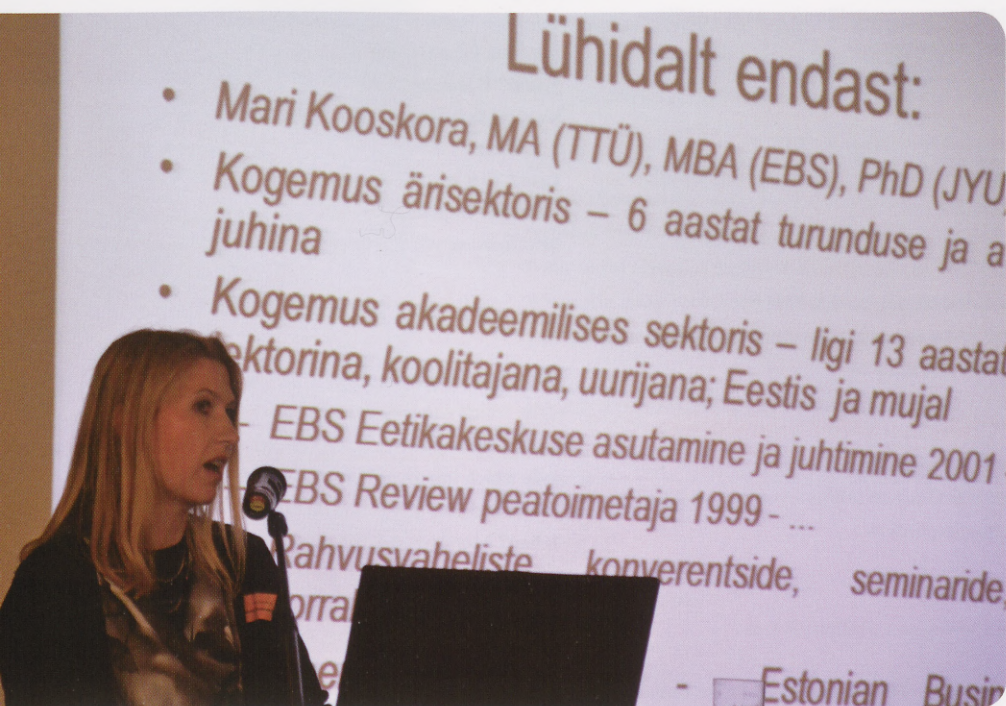
reporting, try to reduce the damage to the environment and take part in outsourcing that does not contain child labour or sweat shops.

The European Commission's definition of CSR is: "A concept whereby companies integrate social and environmental concerns in their business

operations and in their interaction with their stakeholders on a voluntary basis." Studies have shown that companies which have been responsible and taken notice of CSR operated more smoothly during the last years of recession and also survived the crisis more easily.

This topic of CSR was also under discussion during Enterprise Week in October. One of the speakers there was our own lecturer from EBS, Mari Kooskora. Her presentation "Where are we and where are we heading?" reflected the importance of CSR from 1985 to 2005 in Estonia. A common tendency is that more and more companies are concerned with the CSR side of the business.

During the late 1980s and early 1990s when Estonia became independent, the most important thing as an entrepreneur was to survive – only one law existed: "the law of jungle". The problem was that the old rules from Soviet times were not valid anymore and new ones had not yet been adopted. When doing business, nobody bothered to choose the right

Mari Kooskora: "If you want to see how responsible a particular enterprise is, look at its leader".

means and methods, only what was convenient. After 1995 when the Estonian economy was booming, businesses only wanted to hear about profit. The striving for money was so great that it was irrelevant to think about ethics. However, people were becoming more aware of the need for ethics, but it was much easier just to look away.

After the second millennium, the common understanding was that legitimate equals ethical. The percentage of envelope wages decreased, “jungle laws” were disappearing and enterprises were starting to think more about CSR. The next milestone was in 2004 when Estonia joined the European Union. Since then, CSR and the topic of responsibility have been honoured because otherwise you couldn’t do business with the rest of Europe. Companies need society and the environment to do business, not vice versa.

The leading oil shale processor in Estonia, Viru Keemia Group which was represented at Enterprise Week said during the panel discussion that their priorities were people and the environment. However, they could still do business in Estonia even with a bad reputation because their products would get bought anyway; but their aim is to give something back to the environment. This is expressed in decision-making and actions. The people living near the VKG factories are very conscious of the environment around them so they are in close relationship with the company to keep everything under control.

EBS lecturer Tiit Elenurm participating in Enterprise Week.

EBS lecturer, Mari Kooskora comments:

“I am very glad to see that many Estonian enterprises are becoming more responsible. It is vital especially when doing business with Europe. If you want to see how responsible a particular enterprise is, look at its leader – he or she is the face of the company. The overall situation depends on individual enterprises.”

Marko Siller, organizer of the conference from Responsible Business Forum in Estonia:

There is a common misconception that responsible entrepreneurship is something slightly soft and social – this is not true. I am very happy about what I heard from the conference: many businessmen have found that taking responsibility has had a positive effect on their company. For example Tallink’s communication manager Luulea Lääne said that without the image of being responsible they would have lost many Swedish and Finnish clients because they value CSR that much more.

Andres Zooper õpib EBSi magistriõppes finantsjuhtimist, töötab Nordea panga krediidi-protsessi osakonna juhi asetäitjana, on silmapaistev sportlane korvpallis ja armastav abikaasa. Kuidas ta suudab kõikides ettevõtmistes parim olla? See on lihtne – tuleb osata oma aega efektiivselt planeerida.

Silja Aav
silja.aav@gmail.com

Fotod: erakogu, Ahto Sooru

Andres on äärmiselt sümpaatne ja intelligentne noormees, kes on vaid 27aastane, ent on juba jõudnud saavutada märkimisväärset edu päris mitmes valdkonnas. Säravate tulemuste taga peitub julge pealehakkamine, järjepidev sihi silme ees hoidmine ja võime langetada pingelolukordades kiireid ja loogilisi otsuseid. Olulist rolli on mänginud ka õigel ajal õiges kohas olemine ning oskus isiklikku arvamust väljendada. Andres usub, et edu saavutamiseks ei pea ilmtingimata andekas olema – edasiviiv jõud on ennekõike tööks.

Milline on olnud sinu haridustee ja tööalane taust enne Nordea panka tööle asumist?

Esimesed 12 klassi õppisin Tallinna Tehnikagümnaasiumis. Pärast keskkooli lõpetamist jätkasin õpinguid finantsjuhtimise erialal Audentese ülikooli bakalaureuseõppes. Hetkel olen lõpetamas magistriõpinguid EBSi magistriõppes spetsialiseerumisega finantsjuhtimisele.

Tööle asusin veel keskkoolis õppides. Töötasin ühes jaekaubandusettevõttes müügikon-sultandina. Paralleelselt õpingutega ja müügitööga, olles ise vaid 19aastane, rajasin vennaga kahasse reklaamiettevõtte, mis tegeles kõikvõimalike trükistega. Siiski muutus peatselt minu jaoks prioriteetseks karjäär pangandussektoris ning seetõttu lahkusin eraettevõtlusest.

Tegus ebsikas Andres Zooper: „Kui millegagi tegeleda, siis nii, et oled sel alal parim!”

Mida õpetas sulle enda ettevõtte omamine?

Õppisin hindama raha väärtust, planeerima aega ja mõistlikult riskeerima. Lisaks sain projektijuhtimise kogemuse. Õppisin nägema, kui palju aega ja pühendumust töö eraettevõtte-

„Eraelus on suurimaks saavutuseks abiellumine mu suurepärase ja võrratu abikaasaga.”

jana nõuab. Projektijuhina hakkasin mõistma inimeste juhtimise olulisust eesmärkide saavutamisel ja tähtaegadest kinnipidamisel.

Praegu töötad sa Nordea pangas krediidi-protsesside juhtimisosakonnas juhi asetäitjana. Milline näeb välja sinu tavaline tööpäev?

Põhiülesanne on panga sees kogu laenuprotsessi jooksul – alates taotluse esitamisest kuni laenu lõppemiseni – tekkivate küsimuste lahendamine. Olen nii-öelda eralaenu sisemine nõustaja. Ja teine pool, minule isegi huvitavam osa, on kogu selle protsessi arendamine. See tähendab kliendi hindamise automatiseerimist, mis läbi paraneb oluliselt panga poolt väljastatavate laenude kvaliteet ning – mis kõige tähtsam! – garanteerib panga tugevuse, jätkusuutlikkuse ja rahuloleva kliendi.

Automaatse hindamissüsteemi üheks oluliseks osaks on ka haridustase, ehkki loomulikult

vaadatakse ka muid komponente, nagu näiteks sissetulekud, eelnev maksekäitumine, teiste kohustuste hulk jne.

Kuidas kommenteerid eraisikute laenu-ru hetkeseisu? Kui raske on praegu laenu saada?

Eraisikute laenu-ru on huvitav, sest konkurents on päris tihe – nii Swedbank, SEB, Nordea kui ka Sampo pank soovivad uusi kliente juurde saada. Suurem osa uusmüügist on siiski jaotunud Swedbanki, SEB ja Nordea panga vahel. Konkurentsi tõttu on laenuhin- nad viimase paari aasta jooksul olulisel määral langenud ehk on vähenenud panga marginaal, mida pank lisab juurde Euriborile. Mis aga laenu-ru edasi saab, on hetkel võimatu prog- noosida, sest seda mõjutab oluliselt kogu maailma-majanduse käekäik.

Laenusamine ei ole üldse raske, selleks tuleb esitada taotlus Nordea pank. (Naerab.)

Kuidas mõjutab laenu-ru LHV kui tava- panga turule tulemine?

Kui rääkida eluasemelaenu-ru vaatevinklist, siis on LHV-l praegu suhteliselt raske turule tulla. Eluasemelaenu-ru konkureerimiseks peab pangal olema juurdepääs odavale rahale. Selleks peab pank olema hästi kapitaliseeritud ja väga tugeva reitinguga. Praegu LHV seda veel ei ole.

LHV on tugev igapäevapanganduses, nagu arveldamine, investeerimine, hoiustamine, krediitkaardid jne. Lisaks on neil ette näidata pensionifondide juhtimise head tulemused, mille kaasabil on neil võimalik palju häid kliente juurde võita.

Oma turunduskampanias rõhutab LHV kohal- likku päritolu. Lokaalsusel ja väiksusel on ka omad miinused, sest kohalikud pangad, kellel on emapangad Rootsis ja kellel puuduvad ka- pitaliseeritusega seotud probleemid, on majan- duslikult tugevamad ja kliendi vaatevinklist vaadatuna vähem riskantsed.

Millised on sinu lähima ja kaugema tule- viku plaanid?

Töö, millega ma olen end sidunud, on väga motiveeriv, mistõttu lähiaastatel jätkan kind- lasti töötamist Nordea pangas. Huvitav oleks rohkem kokku puutuda ettevõtluspanganduse- ga – tegelikult on see ka see, mida ma iga päev koolis õpin. Pikaajalisi plaane on hetkel väga raske teha. Soovin uuesti tegeleda eraettevõt-

lusega või olla mõnes suuremas ettevõttes fi- nantsjuht.

Millised on olnud sinu enda jaoks suurimad saavutused tööl, spordis ja eraelus?

Töölasetun tunnen uhkust eraisikute laenu- de hindamismudeli loomise üle. Protsessi alusta-

„Edu saavutamiseks ei pea ilmingimata andekas olema – edasiviiv jõud on töökus.”

des olin pangandusega kokku puutunud vaid kaks aastat ning kõik tundus väga keeruline, kui mitte isegi utoopiline. Õnneks oli mul palju abivalmis kolleege, kes mind aitasid ja toetasid, et parema tulemuseni jõuda.

Spordis on suurimaks saavutuseks U20 korv- palli noortekoondises olemine ja hiljem võist- konnaga korvpalli esimese liiga võit. Samal aastal kutsuti mind mängima ka kõrgliigasse, aga sel hetkel mõtlesin ratsionaalselt ning ot- sustasin töö ja hariduse kasuks. Lisaks olen saavutanud üht-teist ka tennises, aga seda har- rastussportlasena.

Eraelus on suurimaks saavutuseks abiellumine mu suurepärase ja võrratu abikaasa Heleniga.

Mida on sulle EBS andnud? Milline on seos ülikooli magistriõppes õpetatava ja sinu igapäevatoos kasutatava finantsarvestuse vahel?

Kui bakalaureuseõpe oli suhteliselt pealis- kaudne ja sissejuhatav, siis EBSi magistriõpe on tunduvalt spetsiifilisem. Olen ammutanud olulist täiendavat infot just finantsalaselt, näiteks raamatupidamises, finantsanalüüsi-

Oma ettevõtte omamine õpetas Andresele hindama raha väärtust, planeerima aega ja mõistlikult riskeerima.

misel ja ettevõtluses üldiselt. Seos finantsjuhtimisel tööalaselt ja ülikooli õpingute vahel on kindlasti olemas, kuid mitte väga suur. Pigem on osa õpitust loonud väga tugeva algaasi ja võimaldanud laiemat vaadet olukordadele.

Miks valisid magistriõppeks EBSi?

Esiteks tänu asukohale, sest töötan kesklinnas ja EBSi asukoht võimaldab mul kiiresti töö ja kooli vahel liikuda, andes ajaliselt olulise võidu. Loomulikult oli ka põhjuseks inimesed, kes õpivad EBSis. Tuleb tõdeda, et EBSis õpivad inimesed on keskmisest heaolust kõrgemal tasemel, täna või homme ettevõtluses töötavad juhid ja firmaomanikud.

Detsembrikuus saab sinust isa. Milliste põhimõtete järgi kavatsed oma pisipoega kasvatada ja millised eesmärgid kavatsed talle seada?

Suuresti sean talle sarnased põhimõtted, mis minu vanemad minule edasi andsid. Näiteks töökus, kohusetunne, viisakus, reaalne mõtlemine ja südamlikkus. Ja kindlasti ka väga kõrged ootused – soovin talt parimaid tulemusi ükskõik mis alal ta siis ka lõpuks tegutseb. Kui juba millegagi tegelda, siis teha seda parimal moel! Sport on oluline osa, eriti noorest peast. Sportimata on tänapäevases ühiskonnas väga kerge teelt kõrvale kalduda, sest muid ahvatlusi on väga palju. Sport õpetab lapsele distsipliini ja eesmäärke seadma, mis on vajalik osa elust.

Milliseid soovitusi jagad noortele pankatööle asumisel?

Pangad värbavad suveperioodil palju praktikante, mis on hea võimalus endast märk maha jätta ja silma jääda. Nordea pangas töötanud praktikantidest oleme võtnud tööle neid, kes on end heast küljest näidanud. Teine võimalus on kandideerida telleri kohale ja sealt edasi areneda. Telleriamet ei ole kerge, aga selles ametis töötades saab väga suure pildi, mis pangas tegelikult toimub. Telleritööga hästi hakkama saades on juba kõik teed valla edasiseks karjääriks pangas. Mina alustasin tööd pangas assistendina, kus minu põhiülesanneteks oli koopiategemine ja andmete sisestamine erinevatesse süsteemidesse.

Andrese üheks suureks kireks ja armastuseks on korvpall.

Kolleeg Tiina Kuke kommentaar (Credit Manager Nordea Bank Estonia):

Kolme aasta jooksul, kui olen Andresega koos töötanud, on temast kasvanud usaldusväärne ja arukas juht. Ta armastab asju eelnevalt jälgida ja analüüsida ning alles seejärel lange-tab otsuseid. Julgeb otsustada ja ka võtta vastutust enda poolt tehtud otsuste eest. Väga hea kolleeg, hea huumorimeelega, abivalmis ja tähelepanelik kaastöötajate suhtes.

Andres soovib pangatööst unistajatel end tööandjale praktika ajal nähtavaks teha.

Renewed EBS Career Centre

EBS Career Centre is an institution under the EBS Student Council. Our mission is to promote successful careers for EBS students by getting together students and companies in creating mutually beneficial partnerships. Our vision is to be a recognized partner for EBS students and their employers. This vision will be attained by producing numerous great success stories.

Katri Teller
Head of Career Centre
Photo: Fred-Ander Päm

This autumn, several new activities are in the process. First of all, thanks to the help of EBS student Janar Palk, we have updated our website and released a totally renewed interface with lots of new opportunities. The greatest news we have for companies is the fact that since October, firms are able to enter their job and trainee advertisements directly to our website!

In addition, EBS is going to take part more actively in our activities. This means that EBS employees will directly be involved as a partner in our institution's activities and will act as career advisors for our students.

Maris Zernand-Vilson, a senior lecturer from the Management Department, has been in-

involved in Career Centre activities since the spring. She has helped to work out the new Career Centre structure and acted as the bridge between EBS and the Career Centre. Another great advisor from the school side is the Head of the Department of Entrepreneurship, Professor Tiit Elenurm. He has been looking for a solution as to how companies could use EBS students more effectively. He was also the supervisor of Liisi Poomann's final thesis "Using an Erasmus exchange student "as a gateway" to convey the knowledge of international business opportunities".

Now the EBS Career Centre is taking this work further and has worked out a system of how to bring together through our new website career.ebs.ee companies and students who would be interested in each other. To participate in this as a student, you just have to log on with your OIS passwords and register yourself on the Erasmus programme. As a company who would be interested in Erasmus students you

have to register yourself on the website and fill in the same form.

The Career Centre is also cooperating with different training companies, so EBS students will have conditions participating in conferences and educational programmes. The contact person for those matters is the young and cheerful Elina Kadaja, who joined us just a month ago. Starting this year the EBS Career Centre is also offering career advice - for that you just have to contact one of the career advisors and set a meeting time!

If you have any suggestions as to how to improve our Career Centre or website even more, please do not hesitate to contact us! We are also searching for one new member, so if you are positive, active and have enough free time to devote yourself to personnel management topics and accomplish something really big, please get in touch with me, Katri Teller by my e-mail katri.teller@ebs.ee.

EBS Business Spirit ühendab endisi ja praegusi tudengeid ning aitab kaasa EBSi visiooni täitumisele

Piret Merimaa
EBS Business Spirit peatoimetaja
Foto: Fred-Ander Pärn

EBSi Tudengileht, endine EKK Tudengileht, alustas ilmumist 1995. aasta novembris. Oma tegevusega aitab kuukiri kaasa EBSi visiooni täitumisele – saada oma vilistlaste ja õppejõudude tegevuse kaudu oma valdkonnas rahvusvaheliselt tunnustatud ülikooliks.

Kuueteistkümne aastaga on esialgsest mustvalgest, vaid kooli kohta infot edastavast A4 formaadis 8–10-leheküljelisest EBSi häälekandjast arenenud 36-leheküljeline endiste ja praeguste üliõpilaste tegemisi ja arvamusi kajastav ajakiri. EBS Business Spiriti meeskonda kuulub 12 ebsikat: seitse ajakirjanikku, tõlk, fotograaf, kaks keeleteimetajat ja peatoimetaja. EBSi-väliselt on meil tööil küljendaja. Lisaks kirjutavad meile oma töödest, tegemistest ja arengutest EBSi vilistlased ja õppejõud. Seepärast julgemeagi öelda, et aitame oma tegevusega kaasa EBSi visiooni täitumisele.

Lisaks tööle liidavad meid mitmed üritused. Sel sügisel käis toimetusega ajakirjanikutöö võlusid ja valusid jagamas Äripäeva peatoimetaja Meelis Mandel ning oskusliku CV koostamist õpetas EBSi vilistlane Erich Miller. Toimetuse liikmed suhtlevad üksteisega aktiivselt ka n-ö töövälisel ajal – osalevad teiste EBSi üliõpilasesinduste üksuste tegemistes ja ühistes äriprojektides või käivad lihtsalt koos trennis. Kes on need inimesed, kelle pingutuste ühise tulemusena valmib imekaunis EBSi ajakiri? Lugege lähemalt toimetuse liikmete arvamusi ja kommentaare.

EBS Business Spiriti tegus toimetus kohtumisel Äripäeva peatoimetaja Meelis Mandeliga.

Luise Savik, ajakirjanik:

Esimesel koolipäeval, rebaste ristimise *afterparty*l, võttis tollane peatoimetaja Liisi Poomann nõobist kinni ning pakkus Tudengilehes kaasalöömise võimalust. Kolme aasta jooksul olen kirjutanud igasse numbrisse 1–3 artiklit. Olen intervjuueerinud õppejõude, vilistlasi ning aktiivseid ebsikaid, kajastanud EBSiga seotud uudiseid ning teinud ka rubriiki „Ebsikas vs. EBS”.

Mind motiveerib võimalus kohtuda huvitavate inimestega ning töö rutiinivaba iseloom: iga uue artikliga seotud ülesanded on eelmisest täiesti erinevad. Hindan saadud kogemusi: kirjutamine on arenanud mu eneseväljendus- ja ajaplaneerimisoskust. Õpitava erialaga seotud lisateadmisi olen hulgaliselt saanud just tänu Tudengilehes töötamisele.

Kadri Lenk, ajakirjanik:

EBSi esmakursuslasena teadsin kohe, et ainult kooliskäimine mind ei rahulda – peab tegema ka midagi lisaks. Ühe variandina otsustasingi kätt proovida Tudengilehes, sest kirjutada mulle meeldib ja meeskond on meil ka imearmas.

Minu isiklik eesmärk on alati kirjutada eelmisest parem artikkel. Viimasel ajal olen rohkem kirjutanud inglise keeles. Sellest tulenevalt olen laiendanud oma sõnavara ning keeleteadusoskust. Samuti laieneb kirjutamise käigus minu silmaring ning saan palju kasulikke kontakte.

Mis mind motiveerib? Mulle meeldivad väljakutsed, mida Business Spirit mulle pakub. Samuti on tore kuulda häid sõnu tehtud töö kohta.

Maret Mitt, arvamusalugude kirjutaja:

Liitusin meeskonnaga aasta tagasi. Pilkk jäi Tudengilehes ilmunud kuulutusele, et otsitakse ajakirjanikke, ning otsustasin härjal sarvist haarata. Kirjutan arvamusalugusid ühiskondlikult väga olulistel teemadel. Kui kas või üks inimene minu artikli lugemise järel muutub hoolivamaks ning vastutustundlikumaks, on minu missioon täidetud! Isiklikus plaanis tähendab kirjutamine mulle nn mugavustsoonist väljumist. Tudengilehte panustamine annab mitmetes eri valdkondades arenemise võimalusi. Mulle pakubki rahuldust enda proovilepanek, et püstitatud eesmärk täita. Kirjutamise tulemusena sünnib alati midagi uut nii lugejale kui ka kirjutajale!

Heidi Ojamaa, ajakirjanik:

Minagi sattusin toimetusse ajalehekuulutuse kaudu – ja alles sel sügisel. Töötan BNSis majandusuuride reporterina. Business Spiritis saan kirjutada teemadel, millega süvitsi oma päevases töös minna ei saa, tänu millele on kaastöö minu jaoks väga arendav. Kuna ajakirjandus on olnud osake minu elust alates põhikoolist, on ilmselgelt mu motivaatoriks kirg ala vastu ja isekas soov pidevalt laiendada oma teadmisi.

EBS annab põhjalikud teadmised selleks, et sisenemine ärikeskonda toimuks valutult. Ainsateks tõrvatilkadeks vilistlase teadmiste meepotis jääb ebapiisav oskus koostada CV-d ning tunda end kindlalt töövestlusel.

Erich Miller

EBSi vilistlane
Fotod: erakogu

Oskamatust koostada elulookirjeldust ning täpset teadmise puudumist sellest, millised tegurid ja käitumine tagavad edu töövestlusel, on täheldatud ka riiklike kõrgkoolide lõpetajatel. Sooviga suurendada praeguste EBSi tudengite tulevikuväljavaateid, jagan teiega oma töökoha, METI Personaliabi OÜ tegevjuhi ja omaniku Tiit Kruusalu nõuandeid.

Kui suur on sinu kogemus CV-de hindamisel?

Oma 16aastase kutsetegevuse jooksul olen käes hoidnud ja hinnanud tuhandeid CV-sid.

Kuidas hindate kandidaatide kandideerimiskust?

Nukraks teeb sagedane olukord, et hea potentsiaaliga spetsialistid võivadki jääda tulutult tööd otsima, kuigi tööandjad on valmis neid kahel käel tööle võtma. Mõlemal poolel on valmisolek kokku saada ja vastastikku kasulikku lisaväärtust luua, kuid sisutihjad CV-d seisavad ületamatu barjäärina nende vahel. Omaette kontingent on ka nn „spämmijad“, kes saadavad oma CV muutmatul kujul pea valimatult igale uuele tööpakkumisele, vaevumata isegi läbi lugema, milles pakutav töö seisneb.

Mida tuleb kandideerimisel silmas pidada?

Tuleb arvestada faktiga, et pakutavat ametikohta on üksainus, kuid seda võib soovida keskeltläbi 50–250 kandidaati! Ükski personali juht ega otsustaja ei üritagi kõiki CV-sid läbi lugeda, rääkimata intervjuule kutsumisest. Parimal juhul loetakse lõpuni 20 CV-d ja välja kutsutakse neli-viis kandidaati, ülejäänud heidetakse kõrvale.

Tööle kandideerimine ei ole ainult CV saatmine, vaid tõsine ja raske töö!

See tähendab, et CV peaks millegi poolest eristuma juba esimesest lausest alates?

Nii see on, otsus CV lõpuni lugeda tekib värbaja peas 5–8 sekundi jooksul. Kandidaat, kes suudab selle ajaga visuaalselt välja tuua oma sobivuse tööandja jaoks ja mitte anda põhjust kahelda oma sobimatuses, on edestanud oma konkurente, jõudes kohe veerandfinaali.

Siit tuleb välja põhjus, miks muutmatul kujul edasi saadetud standardne CV jääb üldjuhul tähelepanuta.

Täiesti õige! Kogenud värbaja tunneb niisuguse CV ka tagurpidi pööratult kohe ära ega kuluta selle peale rohkem oma aega. Enne CV koostamist tuleb hoolikalt läbi lugeda töopak-

kumine ja püüda selgusele jõuda, mida tulevane tööandja kõige rohkem hindab. On selleks haridus, kogemus, rutiinitaluvus või hoopis innovaatilisus? Tööandja vajaduste ja väärtushinnangute aimamiseks on lisaks töökuulutusele abi ka tema kodulehest ja guugeldamisest. Saanud teada, mis on tööandja jaoks kõige olulisem, tuleb seda oma CV-s oskustlikult ja silmatorkavalt eksponeerida. Sellega on tagatud, et tööandja CV-d pärast kolmandat sekundit veel käes hoiab. Nüüd algab võitlus selle eest, et see ka peale 5–8 sekundit käest ära ei pudeneks, sest tööandja hakkab otsima põhjuseid, miks, hoolimata heast algusest, ta selle CV kõrvale võiks heita.

Meti Personaliabi OÜ tegevjuhi Tiit Kruusalu sõnul peab CV millegi poolest eristuma juba esimesest lausest alates.

Mis sunnib siis kord juba kätte võetud CV-d kõrvale heitma?

Põhjuseks võivad olla näiteks kandidaadi tõenäolisi väärtushinnanguid kajastav meiliaadress sweetbabe@hotmail.com või anarhist3@hotmail.com, aga samuti asjakohane, kuid lühikene töökogemus.

Kooli lõpetajad on tavaliselt alles oma karjääri alustamas. Kust peaksid nad enne tööle kandideerimist selle töökogemuse saama?

Tööandja, kes on valmis palkama noore koolilõpetaja, otsib tavaliselt arenguvõimelist „puhast lehte”, keda oma ettevõtte jaoks sobivaks vormida. Siin saab määravaks kandideerija CV-st ja motivatsioonikirjast väljapeegelduv huvi pakutava töö vastu. Tugevaks plussiks on mõne erialase saavutuse väljatoomine, mis näitab kandidaadi arenguvõimet ja kompenseerib vähese kogemuse. Olgu selleks siis mõni praktikaülesanne, oma loodud firma või midagi muud. Äärmisel juhul võib sobida ka erialaga mitteseotud näide, kui see toob välja kandidaadi ettevõtlikkuse ja loovuse.

Seega on enne CV koostamist kõige olulisem hankida võimalikult palju infot, keda tulevane tööandja tegelikult otsib. Ning saada teada tagamaad, mis tööandjale vastuvõetamatuks jäävad.

Jah, siis on kandidaat kvalifitseerunud kategooriasse „võib sobida”. Nende sobilike hulgast valitakse neli-viisi parimat, kes kutsutakse vestlusele.

Mille poolt eristuvad need neli-viisi parimat?

Valituks saavad need, kes on osanud oma CV-s etapi viisi välja tuua, kuidas nende õpingud, valikud ja kogemused on neid ette valmistanud just pakutava ametikoha jaoks. Edukas kandidaat on selleks kasutanud oma standard-CV põhja, mille pealt ta vajalikud andmed tähtsuse järjekorras välja toob, olulist rõhutada ja vähemolulised asjad tagaplaanile jättes.

Enne suhtusid tõrjuvalt standard-CV olemasolusse, aga nüüd tood selle kui vajaliku välja?

Standard-CV on vajalik töövahend, mitte müügikõlblik kaup. Seal on olemas kõik vajalikud andmed, kuid tööle kandideerimisel tuleks seal olevat infot kohandada vastavalt

tööpakkumisele. Ebaoluline tuleb välja jätta ka olulisi asju rõhutada. Olulised andmed tuleb esikohale seada ka siis, kui see rikub sündmuste kronoloogilist järjekorda. Informatiooni paigutamisel peab arvestama seaduspärasusega, kuidas lugeja pilk haarab infot kiirel lugemisel. Nn diagonaalis lugemisel, mida kasutatakse mahukast tekstist vajaliku info otsimiseks, jookseb inimese pilk tavaliselt f-tähe kujuliselt. Seda tuleks arvestada olulise info paigutamisel oma CV-s.

„Enne CV koostamist on kõige olulisem hankida võimalikult palju infot, keda tulevane tööandja tegelikult otsib.”

Olen enda arust saanud valmis väga hea CV. Tahan olla kindel, et tööpakkuja seda näeks. Kuigi kandideerimine käib läbi mõne CV-portaali, on ilmselt tulemuslikum välja uurida tulevase tööandja isiklik e-posti aadress, näidates oma ettevõtlikkust ja saata oma CV otse?

Ma ei saa rääkida kõigi eest, kuid minu puhul oleks see suurim viga. CV-portaalis on kõik CV-d koos, neid saab mõne klahvivajutusega töödelda, minu jaoks oluliste märksõnadega välja võtta jne. Otse saadetud CV nõuab lisatööd, ma ei saa seda teistega võrrelda ja kui tegemist ei ole tõesti hea pärliga, siis tunnistan, et teinekord jääb isegi äraütlemiskiri saatmata, sest peatahelepanu on pööratud nendele CV-dele, mida töödelda saan. Otse saadetud CV muutub uute kirjade pealetulekuga kiiresti

vanaks ja ununeb.

Ilmselt on parim viis ennast meelde jätta, tuues oma CV isiklikult kohale?

Jällegi saan rääkida iseendast. Meeldejäamine on sellise pealetükkiva käitumisega tõesti garanteeritud. Pean oma tööaega liialt kalliks, et lubada kellelgi teisel seda ootamatu „külje pealt sissesõitmisega” ära rikkuda. Pigem tekitab see tõrjuva hoiaku. Loomulikult on erandeid, ka mina olen oma 16aastase praktika jooksul ühele kõige ebasobivamal ajal uksest sisse astunud kandidaadile selle andestanud ja tema kasuks valiku teinud.

Kokkuvõtteks võib siis öelda, et edukas kandideerimine on tõsine töö, mitte stamp-CV spämmina teele saatmine?

Seda see tõesti on. Oma isiklikust kogemusest võin öelda, et kui aastaid tagasi kandideerides koostasid oma CV-d poolteist päeva ja lisaks sellele guugeldasid tulevast tööandjast enne tööintervjuud kolm päeva, siis kohale jõudes noppisid mängleva kergusega peavõidu ja sain tööle. Kuid mul on ka vastupidine kogemus, kus pärast kolmetunnist pealiskaudset CV ja motivatsioonikirja koostamist ei saanud ma isegi äraütlevat vastust.

Kus saab õppida CV koostamist?

Võimalusi on erinevaid. Alates internetist ja Töötukassa tasuta konsultantidest kuni tasuliste koolitusteni välja. Koolitustega alustan ka ise, sest mul on kogunenud arvestatav kogus erinevaid elust võetud näiteid.

Täna selle jutuaajamise eest. Loodan, et EBS tudengitele oli sellest abi.

Seda loodan ka mina.

METI
PERSONALIABI

- Personalialase dokumentatsiooni koostamine
- Personalitöö konsultatsioonid
- Tööõiguslased konsultatsioonid
- Töövaidlused
- Personalivaldkonna koolitused

www.metiabi.eu
info@metiabi.eu

+372 50 77 419
Pärja 42, Tallinn 10913

Creative industries – what do these two words actually mean?

Anete Palmik
anete.palmik@gmail.com
Photo: Juko-Mart Kõlar

When telling someone that I am studying creative industries I often see a big question mark on their faces. What does the phrase ‘creative industry’ really mean? I asked Juko-Mart Kõlar, the EBS lecturer on creative industries and the music business.

What are creative industries?

Creative industries are a sector of economics, based mainly on creativity and capable of creating welfare and work places by establishing and using intellectual property. As the name itself suggests, this area has one foot in the “playground” of economics and the other foot in that of culture, giving businesses and people working in that field quite a few challenges,

and at the same time having a lot of benefits as a whole.

How did you become a lecturer in creative industries and the music business at EBS?

I am writing a dissertation under the supervision of EBS Professor Ruth Alas entitled “The implementation of the creative economy in Estonia - the example of the music industry”,

which is analyzing the realization of creative industries in Estonia and trends linked to it, such as new business models in the music industry. The direct offer to lead the lecture course in that theme came from Professor Tiit Elenurm who took the leadership in opening a module on creative industries in the Entrepreneurship specialisation.

Why I personally like the creative economy and the music business is the fact that, in addition to very interesting and practical lectures, we also have a lot of highly professional visitors working in the creative field. When I asked Juko-Mart how he chooses the people to invite his answer was that he was trying to find specialists who also had practical experience in the area of the creative economy and whose visiting lecture might be beneficial to the students in the future.

Tens of students across Estonia have come to study in the module on creative industries, all of them in some way or another linked to fashion or music. From the very first days at the university came the

realization that the next three years were going to be great fun and very creative. When I asked my course companions their reason to come and study creative industries at EBS, Kauna Kõrge-Hõrajuvet answered: “I chose Creative industries to make economics more interesting to me and connect it with music and fashion. It also broadens my horizon and helps to make good new acquaintances”.

Together with lectures in Creative industries and the Music business the module on creative industries also includes lectures in organizing a fashion show, but I will talk about this to you in the following month.

Creative industry students always have lots of fun.

Uued tuuled internetiturunduses: Best Internet 2011

Piret Merimaa
piret.merimaa@gmail.com

Fotod: Marko Mumm, Urmas Kamdron

28.–29.septembril toimus Eesti internetiturunduse aastakonverents BEST INTERNET. Ürituse korraldaja oli Best Marketing. Arutleti mobiili-, e-posti- ja sotsiaalmeediaturunduse arengut, hetkeseisu ning tulevikuväljavaateid puudutataval teemadel. Eriliselt oli luubi all digitaalturunduse tulemuslikkuse mõõtmised ning e-kommertsiga kaasused.

Ürituse avapauguks oli mobiiliturunduse sessioon, mille käigus Georgi Viies (Solaris), Carl Rannaberg (Choco), Jüri Kriisemann (EMT), Egle Haidak (Aegis Media) ja Raavo Kullamaa (Turunduskontor) arutlesid teemal, kas M-turundus on Eestis lõpuks ometi saavutanud läbimurde, ning töid näiteid Eesti M-turunduse praktikast. Kuna üritus toimus paralleelselt kahes saalis, siis pidi ettekannete edasisel jälgimisel tegema valiku.

TTÜ aulas jätkus üritus mõõtmise ja analüütikateemalise aruteluga. Kaarel Oja (MediaContacts) kõneles digitaalkampaaniate tulemuslikkuse mõõtmisest ning Patrick Kuppenko *online-* ja *offline-*meediate kampaaniate koostamisest ja tulemuslikkusest. Mõlemad esinejad töid ka konkreetseid praktilisi näiteid. Järgnenud sotsiaalmeedia turunduse teemalisesel diskussioonil vahetasid aktuaalsetel teemadel mõtteid Kaupo Kalda (OKIA), Marko Saue (GOAL), Marika Raiski (Elisa) ja Jaan Naaber (Sportland). Tutvustati ka Eesti sotsiaalmeedia turunduse raporti 2011 tulemusi. Ülevaate käesoleva aasta sotsiaalmeediaturunduse trendidest Euroopas tegi Matt Parle (White Hat Media, ÜK). Esimesse päeva mahutasid veel e-posti turunduse, sh Briti e-posti turunduse edulugusid, trende ja kaasuseid,

EBSi vilistlane Marko Saue esitlemas uuringu "Sotsiaalne meedia Eestis 2010" tulemusi.

e-kommertsiga, sh CRMi, analüütikat, mobiilseid *app*'e ning nendega seotud kaasuseid puudutavad ettekanded ning internetis eksporditurunduse teemalised arutelud.

Teine päev sisaldas endas põnevaid arutelusid *eye-tracking*'u abil kasutajasõbraliku veebi loomise teemal ning disaini, sisuloome ja kasutajamugavuse ühendamisest internetilehekülje koostamisel. Meeldejääv oli ka loovaid lahendusi kasutama ärgitavad digitaalset reklaami, sh bannereid, videoid ja kampaanialehti käsitlevad ettekanded. Elevust päeva teise poolde töid järgnenud *pecha kutch*a ning mõlemas saalis paralleelselt toimunud *tradeshows*'d. Ürituse kulminatsiooniks oli „Eesti Internetiauhinnad 2011” nominentide väljakuulutamine.

Lisainfot ürituse kohta:
www.est.best-marketing.com ja
www.facebook.com/best.marketing.eesti

best marketing

Best Marketing on Eesti suurim turunduskonverentside korraldaja. Lisaks konverentside ja seminaride korraldamisele, millest tuntumad on Best Internet, Password ja WAZZAP?, edastab Best Marketing turundus- ja reklaamiuudiseid. Best Marketingi e-uudiskirja loeb ligi 6000 turundus-, reklaami-, suhtekorraldus- ja meediavaldkonna töötajat.

8.–10. novembrini korraldab Best Marketing turundus- ja reklaaminädala "WAZZAP? 2011", täpsem info www.best-marketing.com või telefonil 5307 9151.

Kommenteerib EBSi turunduse õppetooli juhataja professor Katri Kerem:

Võrreldes kahte konverentsipäeva, tõden, et esimene neist oli veidi aeglasem ning sisaldas endas üllatavalt palju elementaarsete asjade ülekordamist, nagu näiteks soovitusel kasutada Google Analyticsit ja korralikku CMS-süsteemi, või lausa uudisväärtuslikuna esitlemist. Selle päeva parimad olid Marko Saue ja Kaupo Kalda sotsiaalmeedia turundust puudutavad ettekanded. Marko on EBSi vilistlane ning tema ettekandeid on alati nauditav kuulata. Ka oma magistritöö kirjutas Marko sotsiaalmeediaturundusest. Lisaks on Marko üles astunud külalisesinejana EBSi e-äri teemalises loengus. Teise meeldejäädud ettekande üheks esinejaks oli samuti meie endine magistrant Erkki Saarniit. Erkki rääkis koos oma kolleegi Arno Paega Swedbankist ja SEB esindaja Ragnar Toomlaga mobiilsetest *app*'idest.

Teise päeva tippesineja oli minu jaoks Tõnu Runnel (Edicy), kes rääkis ülimalt hästi ja tabavalt disaini, sisuloo ja kasutajamugavuse ühendamise kohta. Veel oli põnev Rein Lida (Taevas Ogilvy) esinemine. Selle etteaste põhisisunumina jäi kajama mõte, et ei ole paslik digitaliseerida oma turundust juhul, kui toote või teenuse põhikomponendid lonkavad. Lisaks on digitaalse turunduse tegevuste ja kanalite valikul oluline infologistika ehk kliendi teekonna ja otsustusprotsessi etappidega arvestamine. Rein Lida on olnud ka EBSi

hea koostööpartner reklaamikorralduse kursuse kokkupanemisel ja läbiviimisel ning võrreldab tavaliselt igal semestril oma agentuuris vähemalt ühte tudengite gruppi meie koolist. Üldisemas plaanis oli konverents minu jaoks ka nn reaalsuskontroll. Sain aru, et see, mida me EBSis e-ärist ja internetiturundusest õpetame, on üpris võrreldav sellega, mida taolisel konverentsil oluliseks peetakse. Lisaks jõudsin ühele mustandipaberile kokku kirjutada esialgse versiooni magistrantidele planeeritavast internetiturunduse kursusest ning selle tarbeks ka paari võimaliku külalisesinejaga läbi rääkida.

Kommenteerib EBSi vilistlane, Swedbanki e-kanalite operatsioonide üksuse juht Erkki Saarniit:

Rääkisin Swedbanki mobiiliteenuste ajaloost ja tulevikuarengutest. Tutvustasin mobiilirakenduse kohta käivat statistikat, millest huvitavaim on fakt, et Androidi osakaal kõigist rakenduste allalaadimistest on 2/3 ja iPhone'il vaid 1/3! Rääkisime ka klientide kaasamisest ja nende antud tagasisidest. Meie ettekanne leidis positiivset tagasisidet ja aktiivset kaasamõtet: küsimusi tuli saalist palju ning saime ka mitmeid edasiarendamise ettepanekuid.

Mulle meeldis konverentsi juures see, et oli üksjagu palju ettekandeid, kus räägiti üpris detailselt konkreetsetest lahendustest ja soovitud tulemustest. Toon välja kaks ettekannet. Kunnagine kursusevend Martin Salo rääkis *eye-tracking*'ust ja emotsioonide mõõtmisest. Viimane valdkond oli tehnilise lahenduse koha pealt minu jaoks täiesti uudne. Teisena toon välja Priit Kallase üpris lakoonilise, kuid väga õigeid nüansse rõhutava analüütikateemalise ettekande.

Tulevikus loodan suuremat välisesinejate kaasamist, kelle praktilised kogemused ja värsked ideed toovad Eestile internetiturunduse maastikule uudsust.

Vilistlane Urmet Jänes: uudishimu aitab teha õigeid valikuid

EBSi vilistlane Urmet Jänes omandas EBSis magistrikraadi. Ta töötab firmas Inkspin1, mis võimaldab koduste TV-seadmete vahendusel läbi viia videokõnesid. Loe intervjuud Urmet Jänesega.

Piret Merimaa
piret.merimaa@gmail.com

Luise Savik
luise.savik@gmail.com
Fotod: erakogu, Ahto Sooaru

Kuidas möödus teie lapsepõlv?

Lapsena olin väga uudishimulik. Minu teadmistejanu aitasid kustutada nii raamatud kui ka reisimine. Suviti rändasin vanavanemate seltsis Nõukogude Liidu põhjapoolsematel aladel ning osalesin muuseas kõigi aegade kõige suurimal eesti matkajate kokkutulekul 1983. aastal Koola poolsaarel, fosforiidikaevanduste piirkonnas.

Kuidas sündis idee inseneriks õppida?

Mõte inseneriks õppida sündis juba varases nooruses. Lapsepõlves olid arvutid tõelised rariteedid ning seepärast vaimustas mind mõte võimalusest olla tehnika vahendusel ühenduses kogu maailmaga. Kindel eesmärk siduda oma elu elektroonika ja infotehnoloogia

gaiga sündis kuuendas klassis. Soov tundma õppida arvuti ehitust ja tehnoloogia erinevaid rakendusvõimalusi saatis mind keskkooli lõpuni, kui tuli langetada erialavalikut puudu-

„Siiski olen kõige rohkem õppinud ise lugedes, katsetades ning vigu tehes.”

vat otsus. TTÜs õppisin süsteemitehnikat ning omandasin inseneri teadusmagistri kraadi.

Miks otsustasite rahvusvahelist ärijuhtimist just EBSis õppida?

Sest õppimine ei lõpe akadeemilise teaduskraadi omandamisega ning konkurentsipüsimiseks tuleb end erialaselt pidevalt täiendada. 2006. aastaks olin arenenud insenerist juhiks ning seetõttu oli tekkinud praktiline vajadus ja samuti ka sügav huvi omandada sügavamad ärijuhtimisalased teadmised. Ülikoolivalikul sai määravaks EBSi tugev praktiline suunitlus, hea maine ning mitme sõbra positiivne kogemus.

Mis eristab TTÜd ja EBSi?

Võrreldes suure riikliku ülikooliga on EBS palju väiksem ja tudengisõbralikum. Tehnikaülikoolis tunneb tudeng end pigem pisikeses mutrina suures masinavärgis. EBSis vaimustusin mitmekülgetest õppematerjalidest ning

kogu kooli infot haldavast õppeinfosüsteemist. Samuti innustas usinalt õppima õppejõudude ja tudengite nn võrdsetena kohtlemine. Eriti positiivseks pean õppeprotsessi kohta tagasiside küsimist, mille alusel järeldasin, et ülikool tõepoolest soovib pakkuda parimat võimalikku haridust ning on valmis valupunktide ilmnedes neile koheselt ka lahendusi otsima. Lisaks sobis mulle EBSi TTÜst suurem sotsiaalne aktiivsus ning tudengkonna ühtsus.

Millised on teie eredamad EBSiga seotud mälestused?

Mul on tänaseni meeles esimene loeng EBSis, mil tutvusin uute inimestega ning kellest moodustunud kursuse tuumikuga suhtlen aktiivselt tänaseni. Õpitust jätsid ereda mälestuse Priit Karjuse videomaterjaliga rikastatud strateegilise juhtimise loengud. Tudengielu endaga seonduvad muidugi kursuse peod. Ehkki lõpetasin EBSi kolm aastat tagasi, on mul tunne, nagu olnuks alles see eile!

Sidemed endiste EBSi kursuse-ja koolikaaslastega on olemas ja tugevad tänaseni. Tänu vilistlasfondi tegevusele olen mõnede koolikaaslastega väga tihedalt koos töötanud, samuti näen fondi üritustel hulganisti ebsikaid. Koolikaaslaste kohtan sageli ka tööalaselt. Näiteks hiljuti Londonisse lennates sattusin ühe kursusekaaslasega samasse lennukisse ning juttu jätkus meil kauaks. Samal ajal õpinud magistritudengitest on moodustunud ka aktiivsemate inimeste grupp, kes paar korda aastas ikka kokkusaamise organiseerib.

Olen ka EBSi vilistlasfondi liige. Vilistlasfond on sellel aastal korraldanud kaks üritust. Aasta alguses toimus Alumni Dinner ning juunis vilistlaskonverents, mis toimus samal ajal EURAMi juhtimiskonverentsiga. Keskmise ajakulu fondi heaks töötamisel on keskmiselt mõned päevad kuus. Varem olin ka vilistlasfondi juhatuse esimees.

Kuidas leidsite oma esimese töökoha?

Alustasin oma erialast karjääri juba keskkooli ajal vabakutselise programmeerijana projekti juures, kus TTÜ teadlastele oli antud ülesanne ühe Austraalia firma tarbeks välja töötada modelleerimistarkvara. Paralleelselt selle projektiga olin sama meeskonnaga kaasatud veel ühte projekti, mis tegeles ühe Soome kliendi tarvis keeleõppe ja tõlkega seotud tarkvara arendamisega.

Urmet 540 m maa all Rootsi põhjapoolseimas linnas Kirunas, maailma suurima rauamaagivaru kohal.

Kuidas toimus teie areng spetsialistist juhiks?

Hetkel olen ma nii firmajuht kui ka tarkvaraarendaja. Areng spetsialistist juhiks toimus orgaanilisel teel: soovisin midagi suuremat korda saata ning mul oli võimalik asuda positsioonidele, mis eeldasid meeskonnatööd ja arenemist koos ettevõttega.

Alustasin tarkvaraprogrammeerijana, tegin

karjääri ning arenesin järk-järgult projektijuhtiks. Mul on olnud õnne töötada firmades, kus mul on olnud päris suur vabadus valida ise projekti edukaks elluviimiseks vajalik strateegia ja taktika. Nii toimuski koos organisatsiooniga kasvamine: seoses Proeksperdi laienemisega kasvas mu vastutusala, seda nii projektide juhtimisel kui ka firma juhtimisel tervikuna. Sarnane areng toimus

Pori lendab Vasalemma rahvasprindil 2006 (9. koht oma võistlusklassis).

CV

Nimi: Urmet Jänes
Sünniaeg: 16.03.1973

Haridustee:
2006–2008 - Estonian Business School, MBA
1991–2000 - Tallinna Tehnikaülikool, insener, MSc

Töökäik:
2009–... IEEE, Eesti sektsiooni esimees
2008–... Inkspin1, tehnoloogia-direktor
2010–2011 EBSi vilistlasfond, juhatuse esimees
2007–2008 Proekspert, äriarendusjuht
2004–2007 Proekspert, grupijuht
1999–2004 Proekspert, projekti-juht
1997–1998 Foreksbank, projekti-juht
1993–1995 Inpass Eesti OÜ, IT-juht

Hobid:
jooksmine, autovõidusõit (rahvasprint, open track), fotograafia

Algas viimane kilomeeter viimasel ümber Ülemiste järve jooksul.

ka Inkspin1-s: ettevõtte asutamise järel töötasin esmalt tehnoloogia juhina ning aja jooksul arenesin strateegiajuhiks ja hiljem kogu firma juhiks.

Minu kogemuse põhjal erineb inimestega töötamine masinatega töötamisest kardinaalselt. Mulle saigi proovikiviks võimekus kompromisse leida, samuti suutlikkus tiimi vajaduste ja võimalustega arvestada. Need olid just need oskused, mida mul tuli juurde õppida.

Millega tegelevad firmad, kus olete töötanud?

Inkspin1 arendab tarkvara, mis võimaldab koduste TV-seadmete vahendusel teha videokõnesid. Sisuliselt teha Skype'i kõnesid läbi

„Ainult Eesti tarbeks pole laiatarbetarkvara mõtet teha!”

televisiori. Proekspert töötab välja peamiselt telekommunikatsiooni- ja pangandussektoris

rakendatavat tarkvara.

Teil on selja taga rahvusvahelise ärijuhtimise kogemus.

Kogu mu karjäär on olnud tegelikult rahvusvaheline: kõigis töökohtades olen töötanud koos rahvusvaheliste partneritega ja teinud tööd, mille väljundit ei kasutata tingimata Eestis. Inkspin1 on algusest peale olnud orienteeritud rahvusvahelisele turule. Jagan seisukohta, et ainult Eesti tarbeks pole laiatarbetarkvara mõtet teha.

Olete Elektri- ja Elektroonikainseneride

Instituudi ehk IEEE liige. Millega organisatsioon tegeleb ning millega seal tegelete?

Tegemist on maailma suurima inseneride asotsiatsiooniga, mille missioon on rakendada tehnoloogiline innovatsioon tööle inimkonna heaks. Ühendusel on rohkem kui 400 000 liiget, kellest teatud osa lööb tegevuses kaasa vabatahtlikuna. Mina olen üks selline inimene, kes vabatahtlikuna organisatsiooni missiooni elluviimisele kaasa aitab.

Viimased kolm aastat olen töötanud Eesti organisatsiooni esimehena. Minu põhiliseks tegevuseks ühenduses on olnud liikmete ühistegevuse korraldamine, milleks on olnud peamiselt seminarid.

Millised on olnud huvitavamad koolitused ja konverentsid, kus olete osalenud?

Olen osalenud väga paljudel koolitustel, mida tähtsusejärjekorda panna on üpris keeruline, sest igaüks neist on minu teadmistepagasile midagi olulist lisanud. Tunnistan, et siiski olen kõige rohkem õppinud ise lugedes, katsetades ning vigu tehes.

Mida peate oma elu suurimateks saavutusteks?

Mul on päris mitmeid saavutusi, mida ise väga hindan. Alates elu esimese maratoni lõpetamisest kuni kahe magistrikraadi saamiseni välja. Siiski olen kindel, et kõige tähtsamad saavutused on mul alles ees.

Teil on ka mitmeid põnevaid hobbisid.

Jah, minu hovid vahelduvad paariaastase intervalliga. Praegu tegelen aktiivselt jooksmise ja fotograafiaga. Tulevikuplaanidest rääkides ei armasta ma pikalt ette planeerida. Samas on mul fikseeritud kurss, kuhu liikuda. Hetkel on suunaks rahvusvahelise äri. Lähiaastatel soovin maksimaalselt panustada Inkspin1 kasvatamisse ning unistan, et peagi on Inkspin1 maailma juhtiv digiboksi vahendusel videokõnesid võimaldav ettevõtte!

Mida on tarvis, et elus hästi hakkama saada?

Soovitan hoida ennast kursis maailma arengutega, käia avatud silmadega ringi ja näha meie ümber olevaid võimalusi. Samuti ei tee paha õppida kogenumatelt, ent samas mitte karta proovida midagi uut.

Kert Valbeti kommentaar:

Heas mõttes omamoodi inimesed on huvitavad ja Urmet on huvitav inimene. Mäletan teda EBSi aegadest kui ühte aktiivsemat kooli- ja üliõpilasesinduse kaaslast.

Kõigepealt tuleb mulle kohe meelde tema erakordselt hea süvenemis- ja analüüsivõime. Samuti tema rahulik loomus ja äärmiselt lai silmaring. Ta on aktiivne kuulaja ja huvitav vestluskaaslane, kellelt oli ja on palju õppida. Lootan, et olen ka ise talle midagi andnud. Oleme jäänud suhtlema ka pärast kooli, kuna tegeleme mõlemad sarnaste röömude ja muredega ehk ettevõtlusega.

Ülle Pihlaku kommentaar:

Mul on nelja tüüpi endisi tudengeid:

1. Need, kelle nägu tuleb tuttav ette, aga muud ma temast ei mäleta. Enamasti kuuluvad siia need, kes EBSis lõpuni ei ole vastu pidanud.

2. Need, kelle nägu tuleb tuttav ette ja tean ka, mis rühmas ta õppis. Nime ei mäleta. Siia kuuluvad ka need, kelle nime mäletan, aga nägu ei ole meeles.

3. Need, kelle nägu tuleb tuttav ette, tean, mis rühmas ta õppis ja tean, millise äriidee kohta ta äriplaani kirjutas või millega ta tudengifirmas tegeles. Neid on kõige rohkem.

4. Need, kelle nimi mul kolmanda tüübi liikmetest ka meeles on. Neid on käige vähem (piinlik, aga tõsi). Need on need, kellest ma hakkasin mingil põhjusel erilisel lugu pidama juba siis, kui nad veel tudengi seisuses olid. Urmet kuulub sellesse tüüpi.

Urmet esindamas Eestit IEEE regioon 8 komitee koosolekul.

EBSi vilistlasjuht Raili Naris – pioneer Eesti kõrgkoolide vilistlasmaastikul

Piret Merimaa
piret.merimaa@gmail.com

Fotod: Urmas Kamdron, erakogu

Rahvusvahelise ülikooli üheks kvaliteedikriteeriumiks on haridusasutuse ja üliõpilaste vahelise dialoogi ja tiheda koostöö olemasolu ning selle jätkumine ka pärast õpingute lõppu. Teerajajana Eestis võttis EBS tööle vilistlassuhete juhi, kelle ülesanne on lõimida ebsikad kogu eluks. Lugege intervjuud EBSi vilistlassuhete juhi, EBSi vilistlase Raili Narisega.

Mis motiveeris sind kandideerima EBSi vilistlassuhete juhiks?

Minu praeguse töökoha loomine sattus ajale, kui minu lapsehoolduspuhkus oli lõppemas ning otsisin uusi väljakutseid. Tegemist oli avaliku konkursiga, mille kohta sain info oma healt tuttavalt. „Raili, see on täpselt see, mida sa otsid ning kuhu suurepäraselt sobid!” lisas mu tuttav. Otsustasin end proovile panna ning siin ma olen!

Sul on seljataga pikaajaline finantsjuhina töötamise kogemus. Millest selline kannapööre?

Tundsin, et olen oma panuse reklaamifirma arengusse, kus enne poja sündi finantsjuhina töötasin, andnud. Kuna endine tööandja mulle arenguvõimalusi ei pakkunud, otsustasingi kannapöörde kasuks.

Millised on vilistlasjuhi tööülesanded?

Esimene ülesanne on korrastada EBSi vilistlaste andmebaas. Teiseks on koostöös EBSi vilistlasfondiga seniste traditsioonide, nagu Alumni Dinner, vilistlaskonverents ja Alumni Golf, jätkamine. Minu tööülesanne on mainitud ürituste korraldamine ning senisest tunduvalt suurema osalejate arvu saavutamine. Vilistlasüritused peavad olema pinnaseks, millest sünnivad tulevased tööalased kontaktid. Unistan, et kui ebsikast firmajuhil või omanikul on tarvis langetada otsus, millise ülikooli lõpetajat tööle võtta, siis on valikuks number üks kindlasti EBSi lõpetanu! Kolmas soov on tihendada lävimine tudengite ja vilistlaste vahel. Selle idee täitmiseks on mõte hakata korraldama diskussiooniõhtuid ehk mõttekodasid.

EBSi vilistlassuhete juht Raili Naris lubab lõimida ebsikad kogu eluks.

Mõttekoda on keskkond, kus esimeses osas esinevad aktuaalsetel teemadel tegusad EBSi vilistlased/välisesinejad ja EBSi lektorid ning teises osas järgneb diskussioon ehk ideede genereerimine ühistes töötubades koos esinejate ja EBSi tudengitega. Kõigil on võimalik kuulata huvitavaid edulugusid ja ammutada nendest uusi ideid. Ideaalis püüame luua soodsa keskkonna uute ideede arenguks ja hilisemaks rakendamiseks. Ettepanekud esitatakse vastavatele institutsioonidele, kes saavad realselt asju muuta/ära teha.

Mitmeid huvitavaid ideid on plaanis realiseerida koos Ettevõtlike Noorte Kojaga (JCI). Suurem eesmärk on, et EBS koos Ettevõtlike Noorte Kojaga ning ebsikatest ettevõtjate ja tööandjatega muutub positiivsete muudatuste ja algatuste keskuseks.

Sinu vaba aeg on seotud JCIga ja perega. Räägi meile neist.

Minu kolmeaastane poeg Ottomar ja abikaasa on minu armsamad sõbrad, kelle seltis mööduvad kõik tegusad nädalavahetused.

Nagu mina, on ka nemad aktiivse eluviisiga – ühiselt me reisime, spordime, mängime ning suhtleme aktiivselt sõpradega. Üritustel on laps alati meiega kaasas ja mitte lapsehoidja järelevalve all. Pühapäeviti on meie perel oma traditsioon: issi teeb pannkooke ning kui ilm vähegi lubab, käime loomaaias.

Ettevõtlike Noorte Kojas, JCI Toompeas olen täidesaatev asepresident ja eeldatavalt järgmise aasta president. JCI on erakordne ülemaailmne organisatsioon, mis pakub piiramatuid võimalusi õppida ja areneda, osaleda huvitavatel koolitustel ja konverentsidel, õppida liidriks ning harjutada juhi rolli erinevates projektides kaasa lüües. Kõige lihtsam ja lõbusam on seda teha koos mõttekaaslastega. Väga erinevate ühiste tegevuste eesmärk on realselt midagi ära teha, kutsudes just nii esile positiivseid muutusi kogu maailmas. Ka „Teeme ära!” juhtfiguurid Eva Truuverk ja Anneli Ohvril on JCI liikmed ning tänaseks juba pärjatud JCI senaatoritiitliga.

Et teha suuri tegusid, pole tarvis olla geenius, pole tarvis olla inimestest kõrgemal, vaid on tarvis olla nendega koos. Leian, et JCIst olen saanud palju häid mõtteid, mida oma uues ametis EBSis saan kasutada.

Kas ka aega vaid iseenda jaoks leiad?

Jah, ikka. Mulle meeldib tennist mängida ja teatris käia. Samuti valmistan ise ehteid. Ilmselt tuleb siia alla arvata ka sel sügisel alustatud turundusesuunalised magistriõpingud EBSis.

Raili oma perega aktiivselt vaba aega veetmas.

Vilistlasjuhi töökoha loomise tagamaid kommenteerib Sigrid Lainevee, EBSi vastuvõtu ja turundusosakonna juht:

Vilistlasjuhi ametikoha loomise idee laagerdas EBSi juhtkonna peades mitu aastat ning leidis positiivse realiseerumise selle aasta sügisel. EBSil on väga kokkuhoidev vilistlaskond, kes on organiseeritud lävimisest ja uusimast EBSiga soetud info saamisest väga huvitatud. Meie kooli vilistlased on tublid, aktiivsed ja edukad inimesed, kes loovad Eestis uusi töökohti ning juhivad ettevõtteid. Soovime omalt poolt teha kõik, et ka meie vilistlaste laste ülikoolivalikul langeks valik aina rohkem EBSi kasuks. Sama käib ka uute töötajate värbamise kohta: soovime oma tudengeid EBSi vilistlaste juures praktikakoha saamisel igakülgsest abistada. Oma eesmärkide saavutamisel peamegi oluliseks hoida vilistlasi jooksvalt kursis meie koolis toimuvaga, nii tasemeõppe kui ka EBSi erinevate täienduskoolitusprogrammide suhtes, mis paljud mõeldud just tippjuhtidele. Loodav andmebaas peaks tulevikus võimaldama ebsikatel leida üles koolikaaslasti igas maailma punktis ning lihtsustama seeläbi ebsikate äride sisenemist uutele turgudele. Tihedat koostööd ühiste eesmärkide saavutamisel teeme EBSi vilistlasfondiga. Et laiendada veelgi ebsikate kontaktivõrgustikku ja selle rahvusvahelist haaret, plaanime kaasata loodavasse kontaktibaasi ka meie välismaa vahetusüliõpilaste kontaktid.

Selleks, et nii praktilised kui ka suuremad tulevikuideed vilistlastega hakkaks realiseeruma ja tekiks süsteem, loodigi uus, EBSi vilistlassuhete juhi ametikoht.

Copper is the new gold

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

Photos: Penny Mathews, Mike Gieson

“Copper is the core of what I call a commodity ‘super-cycle’ that will last until 2030 or longer,” said Steve Shafer, a global macro hedge fund manager.

Own what China needs

Many people invest in commodities like copper because they anticipate a continued bull market as emerging countries continue to industrialise. Thanks to rapid growth in India and China, worldwide copper demand is at an all-time high. “That’s because to grow China, you must first electrify China, and copper is the key to electrification at every point. Whether it is houses, hospitals, businesses, bullet trains, or cars, they all need power – which means they all need copper,” noted Shafer.

Copper is neither a precious metal nor a source of energy but it is used in nearly every major industry of the world: transportation, engineering, machinery and equipment, electrical, building, automotive and computer. Thanks to considerable demand worldwide, the base metal has outpaced all of its higher-profile precious peers by a significant margin over the last years. Unlike gold whose price is being influenced by investors’ fears and speculations, copper has a demand in China. For example, this summer China experienced several power blackouts because of a 1500 gigawatt power deficit which, according to Shafer, equalled approximately the same amount of power used to electrify Argentina for a single year.

Three vital questions

Financial investor and commodities expert Jim Rogers has said that there are three questions you need to answer to determine if a commodity is headed higher in price: How much production is

The production is limited while the demand grows – the price rises significantly.

there worldwide? Are there new sources of supply? Are there new potential supplies? Based on all three of these requirements, copper is the perfect

investment: worldwide production is limited, there are no new supply sources and there is no constructive replacement (when the price gets “too high”).

There hasn’t been a substantial new copper mine discovery in nearly 100 years. According to the Metals Economics Group, copper discoveries between 1998 and 2004 have not managed to satisfy the need for copper that is required for production. Over a six-year span, only 40 million tons of copper was discovered while over 90 million tons of copper were produced. It shows clearly that this ratio of production to discovery cannot sustain itself. If no new major copper mines are discovered, production will slow down and the price will rise – significantly.

Aluminium?

Since copper prices have more than tripled recently, aluminium has been used as a replacement in wires, conductors and various electrical parts. Nevertheless, the increase in aluminium has not had any major effect on the demand for copper. In fact, demand for both metals has soared in sequence – one has not risen at the other’s expense. However, copper is not in danger of being replaced just yet. If you took all the aluminium stockpiles in the world,

it would only be enough for nine days of global consumption. The developing world needs both metals, not just one.

How to invest?

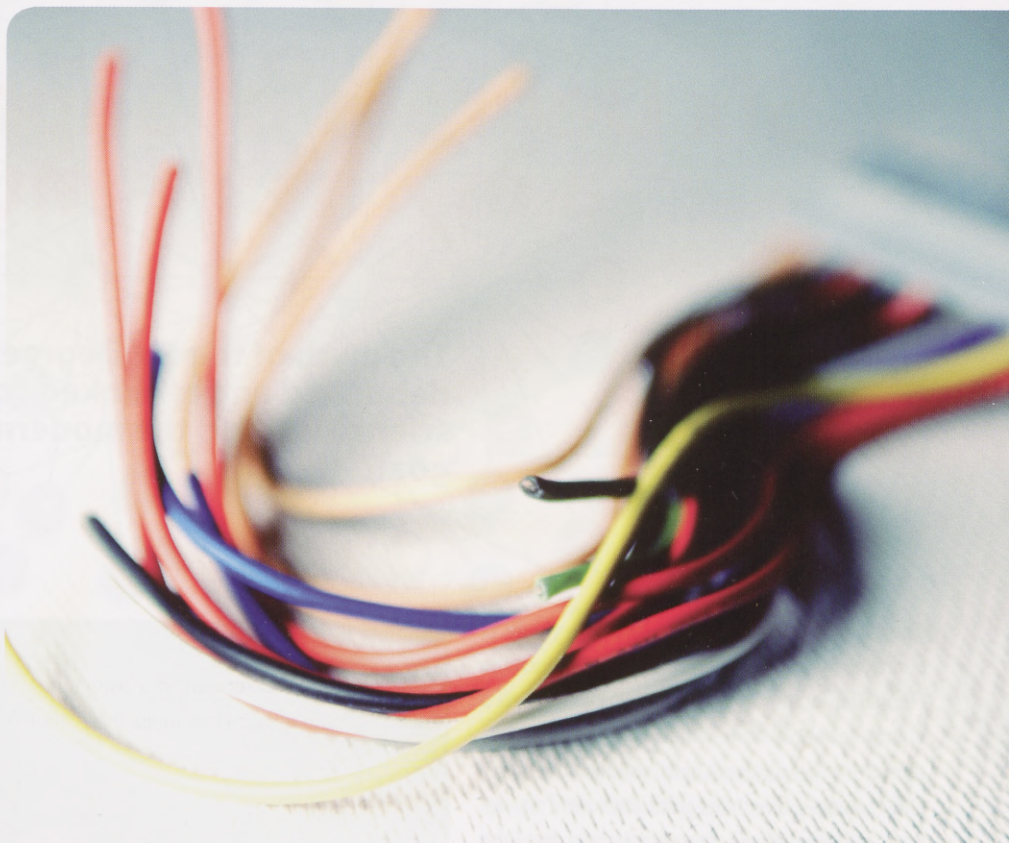
One more simplistic way to invest in copper is to consider buying stock in companies that are engaged in copper mining. The thesis behind this approach is that as demand for copper grows and copper rises in price, copper mining companies will profit. There are two key ingredients that you should keep in mind when choosing companies in which to invest your hard-earned capital. First is timing and second are the fundamentals of the individual companies. Both of these ingredients take much time and research.

Picking an individual company that is positioned to leverage the price of copper involves hard work as well. Of course there are always the biggest and best blue-chip producers, but opportunities can also be found in the intermediate and smaller miners and explorers. Just like the gold market, extreme caution needs to be taken when choosing these smaller companies.

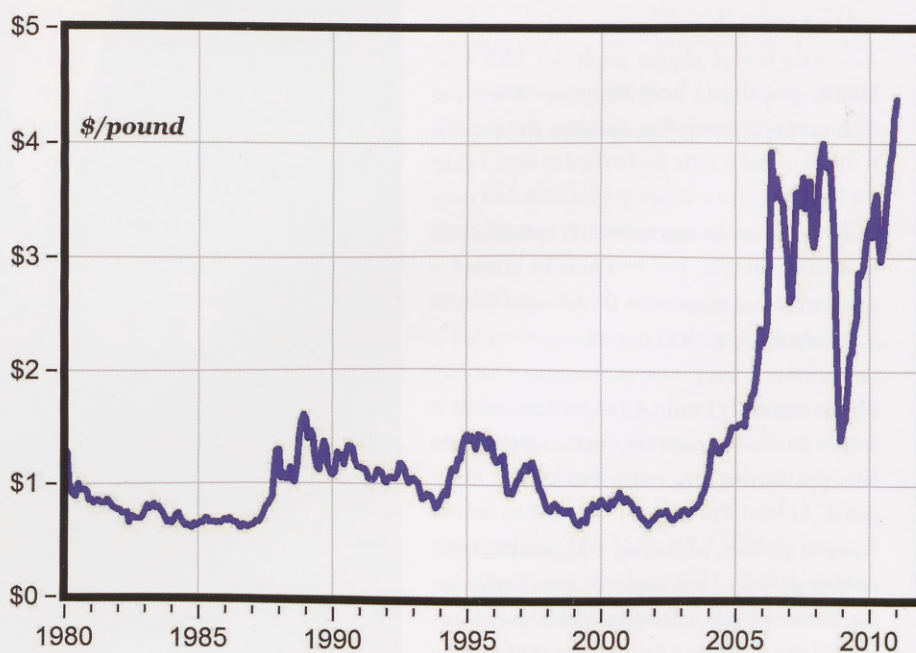
You can also buy physical copper bars and “copper bullion”, although this kind of market is not as highly developed as the markets for gold and silver bullion. Also, buying physical copper is definitely not for beginner level copper investors as it differs a lot from material consumption and can impact the value of the copper.

Going through the dip

“While copper prices have been depressed recently, and may go yet lower due to macroeconomic uncertainty, we are confident that within three to five years, copper will be appreciably higher based upon real demand,” said Shafer. “Investors should use these dips to accumulate long term contracts at lower prices and not worry about the volatility in the short term. Real wealth is made by exploiting real investment opportunities, like the supply/demand ratio in China,” he added. Since there is no major change to the supply side of the equation to balance it, why not turn this situation into profit?

Copper is the key to electrification.

High grade copper prices 1980 - 2011 (Source: Global Financial Data).

Six Degrees of Separation – a myth or a must?

Siret Schutting
siret.schutting@gmail.com

Photos: private collection

The myth of the Six Degrees of Separation has been debunked and rebunked countless times by popular science; should the modern business man make it his goal?

The idea of a small world where everybody is connected was born after World War I, when the Hungarian author Frigyes Karinthy published a volume of short stories titled Everything is Different. Further research was conducted at MIT and Harvard University, until the term “six degrees of separation” was popularized by John Guare.

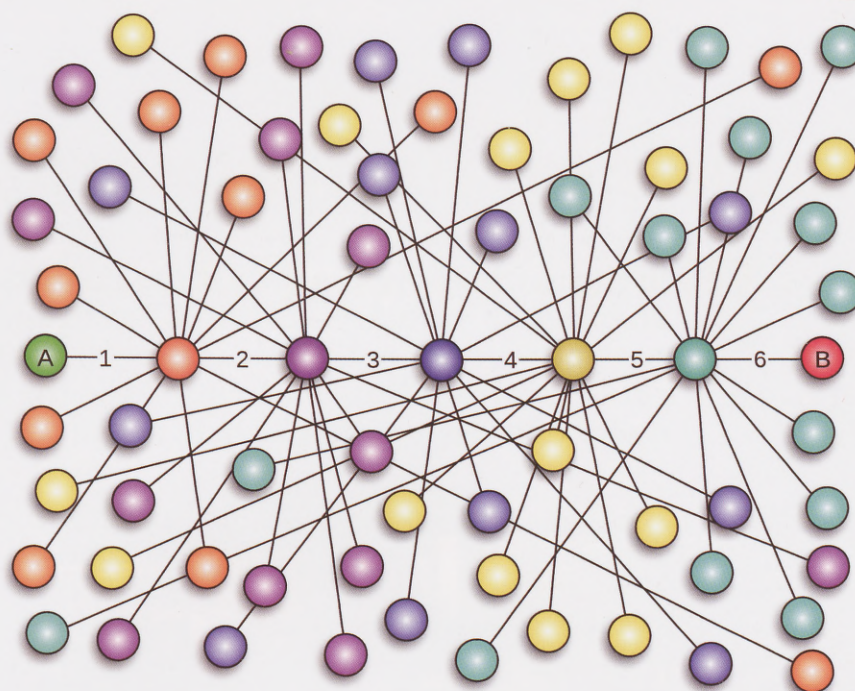
Whether or not we believe in this theory, for every businessman, this should be a goal to strive towards. Being connected to every single person by not more than six links? Let’s see whether this can be done.

Ideally, you should have business contacts on each continent (excluding, perhaps, Antarctica). It might sound a little far-fetched at first, but in the long run, you will see the benefits. Not only will your name be represented in various business environments, you will also be granted a much smoother entrance to the foreign business scene, once you wish to expand.

This is especially true in Asian markets, where a simple misread of manners can turn into a huge faux-pas, leaving you empty-handed and ill-reputed. At least that’s what I was told by an old business partner, who deals with marine engineering globally. He is originally from Kerala, India, but has resided in Bahrain, Malaysia and currently lives in South Africa. A couple of months back he bought a vineyard and was looking for business partners in Northern Europe in order to export his exclusive eco-wines. Do you think he contacted an agency or someone he knew, like me? You guessed right.

Siret Schutting and Juan Erburu (Sales Manager, Madrid) at AICR Congress 2006.

Six Degrees of Separation.

Apart from having friends with benefits like vineyards, international networking provides cultural insight, which is extremely important for the reserved Nordic folk. Hanna-Leana Taoubi, the CEO and Founder of HL Koolitus, brings an example from doing business with the French: “They like to talk about their family, the weather, the food... Estonians are a lot more direct and this can be frightening in the business environment.” That sort of knowledge may open and close many doors, which is why it is important to familiarize yourself with the culture of a foreign country before establishing relations.

When penetrating a market, forming alliances and gaining friends on-site is an absolute must. “Lousy networking is the first step towards preventing your company’s growth,” said Kaspar Kõünarpuu, the CEO of Norstat Estonia. “For Estonians, networking doesn’t come as easily as for, say, Americans. This is why we should deliberately develop this skill, especially in the international context,” Kõünarpuu added.

It is true about Americans – they love to network. Your Rolodex is as important (if not more) as your resumé and helps you tackle many hurdles of the transatlantic markets. Remember, if you get a “no” for an answer, don’t quit – ask for someone who might say “yes”. Your reluctant business partner just might know someone. Knowing someone is all networking is about – so don’t fear it! Using names and connections

in the wrong context almost always does a lot of damage. However, in business there is nearly never a time for a namedropping gone wrong. If you got a contact from a high-profile executive, make it known. If you wish for someone’s contact, ask for it. If you are at a mixer with a lot of high executives, ask the hostess to introduce you. Always remember the golden rule of football – if you don’t score a goal, the other team will.

The trick is to stay polite while being assertive. Matt Terhlen, my dear American friend of seven years, illustrates the unreachable limits of American politeness rather well. For a Nordic soul like

Your rolodex is as important (if not more) as your resumé.

mine, his “warm” and “approachable” attitude sometimes drive me crazy – let’s talk business! It is fine if I am hurtfully direct to him, but it would not be fine if you did that at a corporate meeting. These little drops of genuine etiquette give you a huge benefit on the market.

There is another aspect to international networking that often remains forgotten – outsourcing services from abroad. Not only does having a quality contact database help you in that ordeal, it also makes personal reference possible. Sometimes, quid pro quo works even better than

expected – to me, it is natural to ask for a little advice from different global sources daily. This broadens your horizons like nothing else.

Hopefully by now I’ve managed to convince you that international networking is extremely important – but how do you do it?

Travel. Might sound easy for some, but look for conferences and symposiums that are related to your field. Get there, mingle, spread your business cards and participate in group activities. Chances are someone will spot you and remember.

Use online professional networks.

Create meaningful relationships. Networking is not about gathering 4,000 Facebook contacts. You have successfully networked if you can call your contact, say “Hey there, Sujin, I need a small favour...” and you’ll get it.

Siret Schutting has graduated from the Journalism and Communication Institute of Tartu University and is currently acquiring her MBA degree at EBS, specializing in Finance. She gives PR consultation at Estonia’s largest PR-agency Corpore. Previous experience includes hospitality management and marine engineering on local and international levels.

Oil shale – the old new future energy

Heidi Ojamaa
ojamaa.heidi@gmail.com
Photos: Eesti Energia

In the world there are only three countries which have an oil shale industry – Estonia, Brazil and China. Compared to the other Estonia is a small country, so how could it be that this small country is the biggest producer of energy form oil shale in the world?

The situation in the oil market

Current analysis shows that by 2030 about half of future consumption will have to be covered by crude oil fields yet to be found or developed. Therefore, new alternatives are needed to replace declining crude oil production. In addition, new crude oil reserves will be in remote regions and harder to find than ever, raising the costs of extracting newly found oil. And who wants a new Gulf of Mexico catastrophe?! But what is a solution to a seemingly never-ending problem?

Unconventional liquids, like shale oil, can bridge the gap. Shale oil can be used directly as a fuel for producing electricity or for producing synthetic oil. It is not well known as a fuel for energy production because it has been used much less than coal, natural gas and crude oil. The global volume of potential shale oil resources (based on known oil shale reserves) is conservatively estimated to be 2.8 trillion barrels. This is 3 times

as much as the current proved conventional oil reserves on earth.

Shale oil production in Estonia

Enefit (in Estonia known as Eesti Energia) is an international energy company operating in Estonia, Latvia, Lithuania, Finland, Jordan and the United States. The company is engaged in oil shale mining, oil shale based electricity and heat generation, shale oil production, electricity distribution, and selling of electricity and other products to retail customers.

Estonia is one of the largest industrial producers of shale oil, with a production of more than one million barrels of shale oil annually, and Enefit is the biggest producer of energy form oil shale in the world.

Enefit's commercial shale oil production plant in Narva, Estonia is the only plant in the world operating based on the solids to solids heat trans-

fer technology. One key competitive advantage of the Enefit technology is that it produces co-products – electricity, gas and ash which can provide additional revenue streams and a higher value project.

While the oil shale industry has sometimes gotten a bad reputation of being dirty and water greedy, as with any other industry, the technology has seen drastic improvements, particularly in environmental performance. Enefit's oil extraction process itself is water free and the by-product is a stable ash with no harmful impact on soil or water. Air emissions can be addressed using standard, industry-proven solutions and the excess process heat is converted into electricity, which more than covers the plant's power needs. The current plant in Narva has two units capable of processing 140 tons of shale oil per hour, producing 2500 barrels per day each. The new and advanced generation oil plant, currently being constructed in Estonia, will be the most efficient commercially utilized oil shale fuels production technology and a significant advancement of the industry. The plant will use a new, more reliable and higher capacity technology, with much lower environmental impact.

The new plant will use 2.26 million tons of oil shale per year, producing 290,000 tons of shale oil and 75 million cubic meters of retort gas which can be utilized for electricity generation or hydrogen production, similar to natural gas.

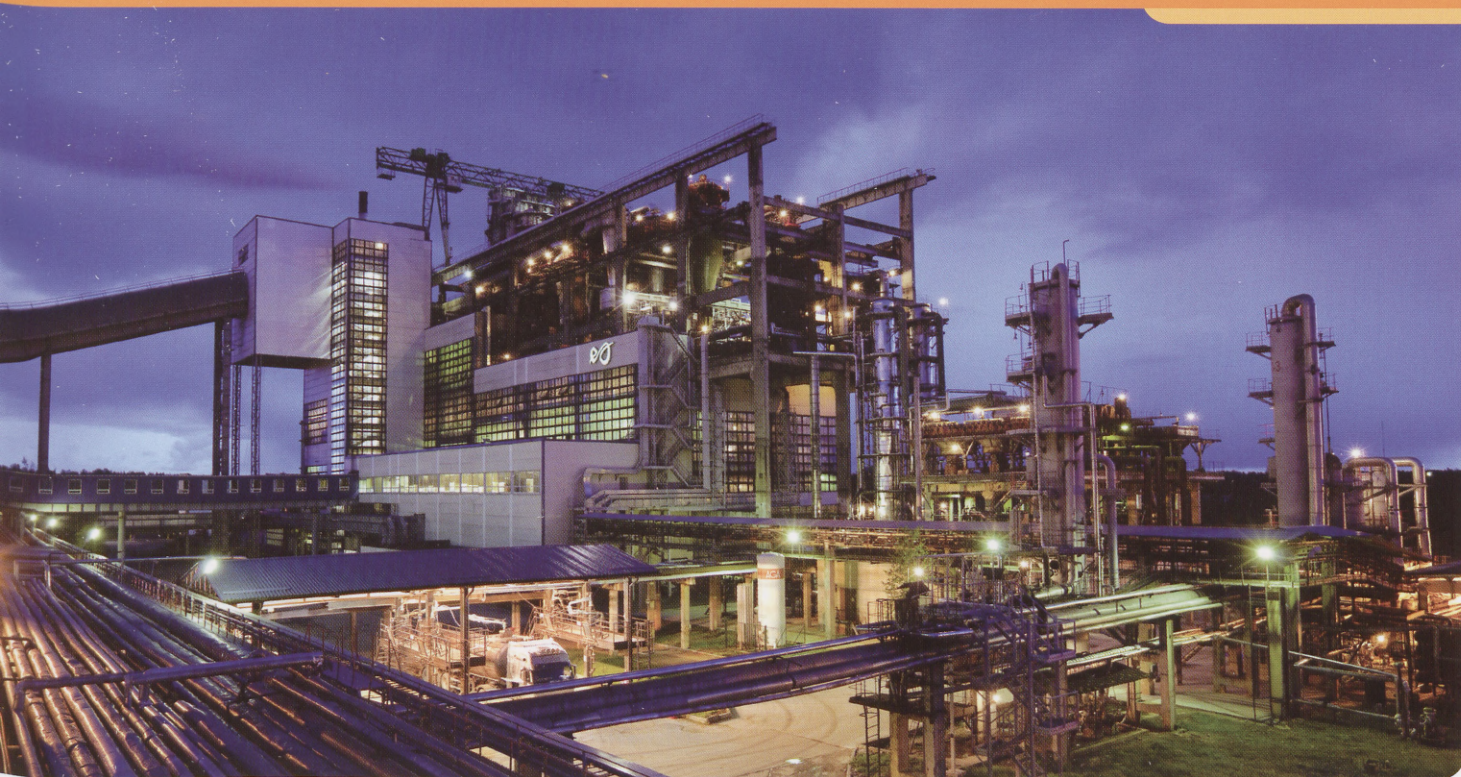
Wider utilization of by-products like retort gas and ash in the case of the Enefit technology or wastes like spent shale or semicoke in the case of other technologies is important as well.

The new plant is expected to be commissioned by 2012.

Enefit's key aim behind development programme is to make shale oil production cleaner and more resource efficient. Oil shale is not only an opportunity to achieve energy independence, but it can help to create a considerable competi-

Enefit technology produces coproducts – electricity, gas and ash- which can provide additional revenue streams and a higher value project.

The newest Enefit plant that will be commissioned by 2012.

tive advantage for a country.

Estonian know-how

Estonian know-how is recognized across the world, with Enefit as a leader in oil shale development and utilization. Since Enefit is currently the only shale oil production technology that allows processing of all of the mined resource, while being environmentally friendly, it provides a very economic solution in the world energy mix.

The Enefit technology is not only creating a secure domestic oil supply for Estonia, but can be implemented for other types of oil shale found across the world. Enefit acts internationally as a technology provider and project developer in major oil shale markets including Jordan and the USA.

In the US, Enefit is developing a project in the state of Utah, where the company plans to build an oil plant that can produce up to 50,000 barrels of shale oil per day. The oil shale reserves controlled by Enefit in Utah are approximately 3.8 billion tons.

In Jordan Enefit is developing a plant that will produce 38,000 barrels of shale oil per day and a plant to produce 600-900 MW of electricity.

Future of Estonia's liquid fuels industry

In the coming years, Enefit plans to develop a

liquid fuels industry, to produce high-quality oil that could be used as motor fuel according to existing fuel norms.

In order to meet this goal, Enefit has plans to build an Estonian based shale oil upgrading facility to enhance the raw shale oil value. The planned product will be a synthetic crude oil, which will be a premium feedstock for conventional refineries. The expanded industry could produce up to 30,000 barrels of synthetic crude oil per day, exceeding Estonia's liquid fuel com-

Estonian know-how is recognized across the world, with Enefit as a leader in oil shale development and utilization.

sumption needs. Development and testing are ongoing, not only to maximize the value of the local oil shale resource, but also to strengthen Estonia's energy independence and provide a secure, domestic liquid fuel supply.

Why old new energy?

The first written information about oil shale in Estonia was documented already in 1777. Studies of Estonian oil shale resources and mining possibilities intensified in the beginning of the

20th century due to industrial development of Saint Petersburg and a shortage of fuel resources in the region.

In 1918 the first mine was opened in North-Eastern Estonia.

Shale oil production started in Estonia in 1921, when the first experimental oil shale processing retorts were built in Kohtla-Järve. The oil shale-fired power industry started in 1924, when the Tallinn Power Plant switched to oil shale.

Afterwards, small oil shale-fired power plants were built in the region. In 1949, the first power plant in the world using pulverized oil shale on an industrial scale was commissioned in Kohtla-Järve. The world's two largest oil shale fired power stations – Balti Power Plant and Eesti Power Plant – were opened in 1965 and in 1973, respectively.

The Enefit plant's history started in the mid-20th century when industrial oil shale processing first started in Estonia, using solid heat carrier technology with the UTT-200 in 1953 and the UTT-500 in 1963. The oil plant started operating in its current location in 1980 with the UTT-3000 units.

In 2004, two power units with combustion boilers were put into operation at Narva Power Plant. Consequently, oil shale is a major natural resource of Estonia and it has been successfully utilized in different applications for almost a century.

An interview with Athipa Siribunluechai

Seeing snow for the first time and living in a new cultural environment can be an exceptional experience for the students coming from such faraway countries as, for example, Thailand.

Anastasia Selivanova

lh_anastacia@hotmail.com

Photos: private collection

Athipa likes the Erasmus atmosphere in EBS.

Please introduce yourself. Where are you from? What are you studying?

Originally I come from Thailand but for the Erasmus programme I applied as a student from Sweden. I took my bachelor degree studies in Thailand, I worked; but then I decided to quit my job and come to study for a master degree in Sweden. So, right now I am a second year master student in Business Development and Internationalization. The name of the course is quite long but actually it is all about entrepreneurship.

Coming from Thailand to Sweden is quite an extreme move. Why did you choose Sweden?

Many Thais prefer going to study in the UK as there are a lot of different Thai communities. But I have chosen Sweden because one of my friends recommended me to go there. Also the quality of life is really high in Sweden; many people speak English, and I consider this as an opportunity to improve my English. Although I did not have any friends in Sweden, I knew that there were some students from Thailand, so I have chatted with them on the internet.

And how did it happen that you chose Estonia for the Erasmus programme?

Actually my first option was France, and Estonia was my second option. The first reason why I wanted to go to France was that in Sweden I had many French friends. I think they are really nice, so I thought it can be a good experience to spend six months of the Erasmus programme in France. About Estonia I did not have any opinion before and when I was making my choice I asked one Estonian friend, who lives in Sweden, whether I should go to Estonia. He told me about your city,

"I enjoy living in a city that is not very small and not very big."

Athipa seeing snow for the very first time.

about the Old Town, showed some pictures and I decided to come to Estonia.

Now that you have lived more than one month in Tallinn, how do you like it?

I like it very much to live here. I enjoy living in a city that is not very small and not very big, so that it is possible to take pleasure from life.

The Swedish city in which I live is quite small,

it is a university town, where you can walk from one side of it to another within 1-2 hours; there is not much activity. But here the city is not very big compared for

example to Bangkok and not too small.

Now I feel very lucky that I am here. I have been to France, that's why I can say this. But I haven't been to Estonia before and couldn't expect how it would be here.

The only problem is that it is impossible to find any Asian shops in Tallinn. The choice of ingredients in the big supermarkets is very

poor. So, in order to make spring rolls I found the way to order some missing ingredients from the local Thai restaurant.

Before going to Sweden had you ever been to Europe? Could you please tell us about your emotions?

Never, it was my first time. It is totally different from Thailand, the way people live, the weather. We never have winter, so I have never seen snow before. I think the speed of living here is not so fast. I come from Bangkok – a busy capital city, where you need to hurry in order to manage to do everything. I think the quality of life here is better. For example here the working day finishes at 5 o'clock; you have enough time to spend it with your family. As I was working in a Japanese company I could see how hardworking and crazy about their work they really are. The working day starts at 8am, and although it has to finish at 5pm, there is no one who goes home at this time. Normally they leave at 7pm or 8pm. I think that in Sweden and in many European countries the working atmosphere is one of the factors that is important for workers. People can have their coffee break – and it is normal if you go and enjoy your coffee outside the office. But this is not common in Thailand. If you want to drink coffee then just bring it to your table, and drink it while working.

Asian and European cultures are very different. Could you tell us please about an interesting Thai tradition?

First of all we don't have Christmas. But we do celebrate the New Year. The holiday starts on April 12th and lasts until April 15th. However, in some cities the holiday can be extended until April 18th. We have a long holiday for the New Year, during which we have a festival of water fights. The action happens everywhere all around the country. People take water guns or everything that can contain water and throw the water on each other. The pretty thing is that people cannot complain about it because it is a tradition.

Do you happen to know where this tradition comes from?

“Now I feel very lucky that I am here.”

Athipa misses a bit Thailand, especially the local food.

Actually, this is an old Indian tradition, which existed to pay respect to older people. Nowadays we continue this tradition and on one of the celebration days, which is called the elderly day, people go to meet older people – their grandmothers and grandfathers. They pour the water on the hands of the elderly in order to pay respect and wish them good and long life. But

over time this ritual transformed into a water fight.

Do you have an idea what the water can symbolize?

I think that water is cold and it is like life that

flows and never stops. The weather in Thailand is very hot, so everything that is cold and refreshing is good for us. The water is fresh and brings life; and it is very valuable. Furthermore April is the hottest month of the year; that's why having a water fight at this time of the year is pretty nice.

To conclude our conversation, how do you like EBS?

I like the Erasmus atmosphere in EBS. There are very many activities, which allow us (exchange students) to meet each other. Also the tutors are very active and keep us busy all the time. They take care of international students very well. I don't think that in other universities they pick you up from the airport and take you on a city tour. So it is very nice to be here.

Modern marketing professionals know all about SEO, EdgeRank and the newest Twitter apps. What is your company's online profile and how to enhance it?

Siret Schutting
siret.schutting@gmail.com

Illustrations: Kaarel Johannes

Wikipedia is the new Google. SEO is the new branding. Facebook is the new homepage. This list could go on forever – and it would, since the online world changes constantly. Let's take a look at what the Internet and social media have changed (and can change) in corporate communication.

Long Last Your URL

Remember those times when you had to have a notepad beside your TV set to write down the lagging URL-addresses with at least five slashes and an unpronounceable ASCII sequence? Those days are long gone. Your URL is not something your customers should track down via yellow pages; your URL is something organically attached to your company name.

Hence, just about anyone can visit your homepage. Depending on your field, a great percentage of these visits can result in sales or business cooperation – so make it a good one. David Meerman Scott compares the online world to a big city. If we choose to go with that allusion, your homepage is your business card (with interactive content, hopefully).

Note the size of your homepage opening screen and react where necessary. Don't expect all of your visitors to be passionate scroll-

Through the look-up site: online image building

ing fans – a lot of them will be on netbooks, iPads, smartphones. Do you really think they will take another look if they have to scroll towards anything that's worth a dime? Unlikely.

Avoid being annoying. We get it – sparkling

graphics are gorgeous and that “ambient tune” purposefully forwards the mission statement of your hip company. Nonetheless, it will probably freeze our browsers, annoy our co-workers (because we always forget our speakers on max volume when not using them) and

not run on iDevices, which don't support your hefty Flash graphics. So please, KISS (keep it short and simple – SS)!

Provide content. Sounds too simple? If you sell bikes, provide relevant content on riding techniques and aerodynamics. Don't underestimate your customer. If you sell cupcakes, post recipes. If you sell advice, give advice. Nothing lures the client into a meaningful relationship more effectively than well presented information.

Internet is not TV. Know all those websites that greet you with a cinematic TV commercial? I wish someone told them: you've got our attention already, we are here. People browse your webpage to find information. If they want to see your glossy ad, they'll choose another channel.

“Likes” Don't Convert to Coins

If the sole reason for getting a corporate Facebook account is “everybody has one”, don't get one. Social media platforms only work if you ignite user generated content and manage the communication organically.

Those 10,000 people are not really your fans. It might seem like a good idea to throw a “Winner gets a free trip to NYC” campaign, especially after the first three thousand likes. However, these people are fans of your prize and not your product – so unless you sell the award, you will merely build up a database of trash clients who will never read your wall posts.

Therefore, make them read. Provide interactive content, ask how their day was, post videos, host polls, share trivia. If your homepage is your business card, your Facebook page is your receptionist (or bar tender).

Be personal. Even if you decide to post under your corporate name, be Ronald instead of McDonald's. Your fans will respond and act accordingly, providing much more organic content to your page, thus contributing to the whole process.

No One Makes it to the Second Page

Recently I heard a friend of mine, a fresh busi-

ness owner brag about his “online success” – over 80% of the hits to his homepage were direct (according to Google Analytics). “See, Siret, they already know where to come – who needs SEO anyway?”

The truth is, your online success is determined by Referring Sites and Search Engine

“If you decide to post under your corporate name, be Ronald instead of McDonald's.”

quotes. You will raise your traffic substantially by commenting on (relevant) blogs and leaving your address; tweaking your SEO levels (adding tags and indexing your pages); merely posting content. In order to catch new schools of fish, you have to go further from your regular clientele.

According to different surveys, few googlers ever make it to the second page (and most of them stick to the five first results). So you do

need SEO, and you do need to think about what and when to post on your homepage.

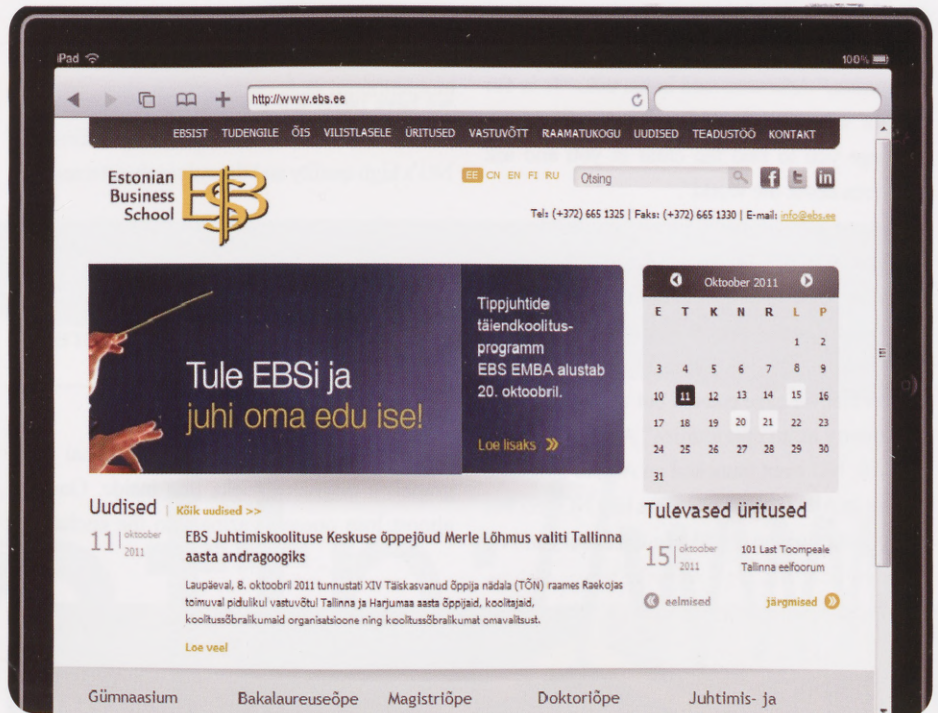
It's okay to Google Yourself

Actually, it's mandatory. It takes up to six months (sic!) for an indexed page to be removed from Google's cache. This means, if something inappropriate (or incorrect) turns up when searching for your company, you can address the issue immediately.

Look around the forums and join conversations where suitable (and where your contribution is relevant). See what is being said about your products, your service, your attitude.

When did you last Google yourself?

Siret Schutting has graduated from the Journalism and Communication Institute of Tartu University and is currently acquiring her MBA degree at EBS, specializing in Finance. She gives PR consultation at Estonia's largest PR-agency Corpore. Previous experience includes hospitality management and marine engineering at local and international levels.

This is how ebs.ee looks like on an iPad (with Flash).

National Geographic in Estonian

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

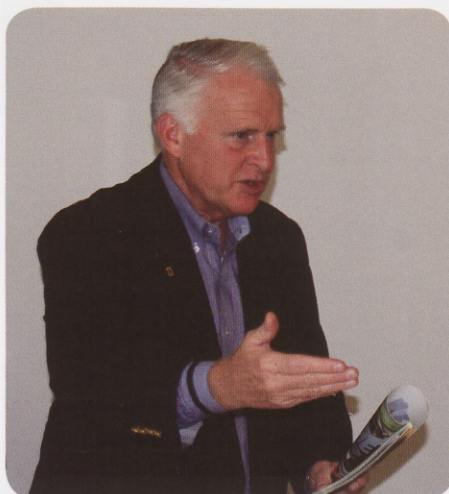
Photos: Fred-Ander Pärn, Sigrid Lainevee

Due to the launch of National Geographic Magazine in Estonian, Terry Adamson from National Geographic Society visited our country as well as EBS to give a talk about the background and operation of NG magazine.

The very first Estonian issue of National Geographic was published last month in October. On 29th September EBS had the privilege of welcoming Terrence B. Adamson, the Executive Vice President of the National Geographic Society. In this position which he has held since 1998 he is responsible for coordinating the international growth of the Society, including the publication of local-language editions of NG magazine.

Did you know that the National Geographic Society is one of the largest non-profit scientific and educational institutions in the world? Any profit realized is directed back to the Society to help support its non-profit activities. National Geographic's purpose is to inspire people to care about their planet. "It's definitely not just a magazine," Adamson said in his talk. "It is for people who are curious about our world. We urge you to find the child in you and ask questions about the world".

The first issue of NG magazine was published in 1888. Now, 123 years later, Estonian is the 33rd local language that the magazine is being issued in. "Estonia replaced Slovenia as the smallest market that we have entered but we certainly see the country as an opportunity," Adamson noted. In 2010, NG even launched an Arabic-language edition in Abu Dhabi – it seems like NG reaches every corner of the world. "In the history of NG

Terry Adamson from National Geographic Society visited EBS.

we have never left any market in any country" Adamson said. It is most probably because of NG's high quality and the values that it transmits.

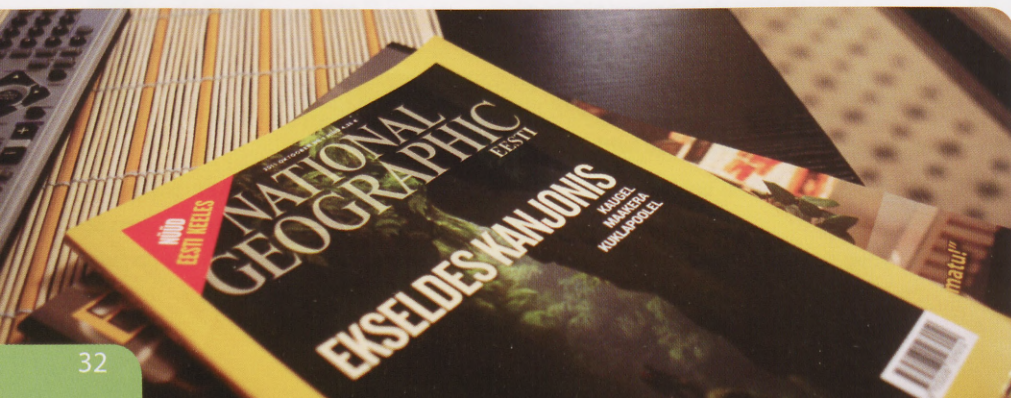
"Estonia is the smallest market that we have entered"

You have probably seen what National Geographic's magazine looks like inside. One can almost lose oneself gazing into the enchanting

high-quality photographs. Some photographers have said that it is like winning an Academy Award when your photographs get published in NG magazine. When Steve Jobs demonstrated the first iPad he used NG photographs in his presentation. "The quality of the pictures is much better on an HD screen than in the magazine when printed out," Adamson admitted. "But that doesn't mean the magazine will die – the magazine is a very important part of our brand."

When Priit Vesilind left Estonia with his family in 1944, he returned in 1979 as a reporter for National Geographic. About what he saw he wrote a truthful and plain-spoken story "Return to Estonia" which was featured in April issue 1980. Of course, during Soviet times NG magazine was forbidden in Estonia and the local government was not happy about the article. Some people who had acquaintances in the US managed to smuggle the magazine in – one issue was secretly passed around among tens of people until it was completely worn out. Vesilind currently works as a freelance editor, writer and photographer and lives with his wife in the USA. In 2004, former Estonian President Lennart Meri presented Priit Vesilind with the Order of the White Star, Third Class.

I remember NG's logo, the world-famous yellow portrait-frame since I was a little kid. Holding the first Estonian issue of NG magazine in my hands, I thought: all this energy, research, and expeditions, all this effort is put in this magazine as well as in the previous and next magazines published on behalf of NG. I can only imagine what the reporters and photographers have experienced, what incredible journeys they have gone through. I am more than happy and proud to witness the birth of NGM in Estonia. Can't wait for the next issue to come out already!

Suurpuhastus – internetis, iseenda kohta

Ronja Oosterbeek

ronja.oosterbeek@gmail.com

Illustratsioon: www.sxchu/llker

Millal sa viimati oma nime guugeldasid? Võimalik, et mõni inimene ei ole selle peale kunagi varem tulnud, et nii peaks tegema, aga proovige ja vaadake, mida teised juba sinust teavad!

Mulle meeldib kõik, mis on interaktiivne, alates sotsiaalvõrgustikest, Skype'ist ja lõpetades ajaveebidega. Mitte eriti kauges minevikus olin valmis kohe ükskõik millisesse portaali kasutajakonto tegema, et mulle (eluliselt) olulisele infole ligi pääseda. Praegu olen märksa ettevaatlikum infotarbija ning mitte kaua aega tagasi enda nime Google'isse tipides pidin minestusest pikali kukkuma, sest avastasin mõndagi, mida lugedes ja vaadates lihtsalt pead raputasin – no ei ole võimalik! Eriti keeruline on oma nime all kuvatavat infot hallata siis, kui sul on nimekaim või kui neid on mitu.

Olgu öeldud, et laitmatu taust otsingumootorites võib, aga ei pruugi tagada edukamat karjääri ja elutervemaid sõprussuhteid. Kui tihti teie sõbrad teid guugeldavad? Kui sageli teeb seda (tulevane) tööandja? Seaduses on küll öeldud, et kui tulevane tööandja tahab töövõtja tausta uurida, siis peab ta selleks eelnevalt inimeselt luba küsima, kuid olgem ausad, taustauuring on ammu enne töövest-

lusele minekut tööandja poolt läbi viidud ning hilisem loa küsimine on vaid JOKK tulemuse saavutamiseks. Kui tihti kirjutavad teie nime otsingumootoritesse kursusekaaslased, kolleegid, elukaaslane või inimesed, kellega eelmisel õhtul mõnel avalikult üritusel tutvusid? Ekstreemsemad näited innukatest infojagaja-

Wikipedia says, "I know everything!"

Facebook says, "I know everybody!"

Google says, "I can find anything!"

Internet says, "You're nothing without me!"

Electricity says, "Keep talking, bitches..."

test on näiteks pärit 2010. aasta kevadest, kus sõduri avameelitsemise tõttu Facebooki seinal tühistati Iisraelis haarang, sest operatsiooni üksikasjad tulid avalikuks. Identiteedivar-

gused piltide või isikuandmete näol on samuti üsna levinud. Nutitelefonide turvaaugudki on kuum teema – viimati sattus ohvriks maailma kuulus näitlejanna Scarlett Johansson, kelle alastipildid lekkisid interneti just seetõttu, et keegi hakkis sisse tema telefoni. Moodsatel suhtlusvahenditel on reaalsed tagajärjed ja piltidest või süütust jututoaffirdist võib alguse saada sootuks midagi muud, kui algselt plaanis oli. Kaotatud meelerahu, reputatsiooni ja hullemal juhul rahalist kaotust ei kompenseeri kahjuks keegi.

Kui ikka veel murrad pead, miks sinu laitmatu CV ja edukas töövestlus oodatud tulemust ei andnud, siis võib-olla on põhjus just selles, et suurpuhastus World Wide Webi lehtedel on tegemata.

Kasutatud viited:

<http://thelede.blogs.nytimes.com/2010/03/03/israeli-raid-canceled-after-facebook-leak/>

http://www.

Students vs. EBS

This time the duel is between Alumni Relations Manager Raili Naris and BBA-3 student, Business Spirit journalist Luise Savik. Ready? Set. Go!

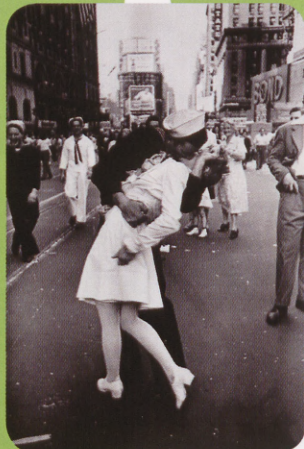

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

Photos: private collection, Alfred Eisenstaedt

- 1) Which city is also known as Gotham and The Big Apple?
- 2) In July this year a new member was added to the 27 Club. What is the 27 Club?
- 3) "Mamma always said life was like a box of chocolates. You never know what you're gonna get" is originally from which movie?
- 4) UNESCO – U is for United, N is for National and O is for Organisation. What do E, S and C stand for?
- 5) Who won the 2010 Academy Award for best Actor?
- 6) What year? Brad Pitt and Johnny Depp were born, Lyndon B Johnson became American president after John F Kennedy, "I have a dream" speech by Martin Luther King Jr. (+/- 2 years)
- 7) Christine Lagarde is the managing director of ... ?
- 8) Finish the quote by Henry Ford: "You can have your car in any colour you want, as long as it's"
- 9) What are the colours of the circles of the Olympic flag?
- 10) For what purpose is this picture taken? What does it symbolise?
- 11) True or false: Australia is the largest island in the world?
- 12) What does Ray-Ban produce?

- 1) New York (1)
- 2) – (0)
- 3) I've heard of this (0)
- 4) E is for economy? (0)
- 5) The actor from King's Speech (0.5)
- 6) 1967 (0)
- 7) IMF? (1)
- 8) Ford? (0)
- 9) Yellow, red, green, blue, black (1)
- 10) I think it's taken when WW2 ended (1)
- 11) False (1)
- 12) Ray is the key-word, banning rays? (0.5)

6 p

- 1) New York? (1)
- 2) Something to do with musicians (0.5)
- 3) That movie about Elvis? (0)
- 4) Economics, Social, Culture (0.5)
- 5) I don't know ... Jack Nicholson? (0)
- 6) 1972 (0)
- 7) Something with stock exchanges and finances? (0.5)
- 8) Red? (0)
- 9) Red, yellow, blue, green, black (1)
- 10) Taken is the 40's (0.5)
- 11) True (0)
- 12) Widely used commercial products? Definitely something with rays. (0.5)

4,5 p

And the victory came home!

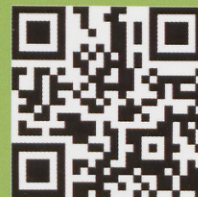
Answers:

- 1) New York City 2) Group of influential musicians who all have died at the age of 27, in this year Army Winehouse 3) Forrest Gump 4) Educational, Scientific, Cultural 5) Colin Firth 6) 1963 7) IMF 8) Black 9) Blue, yellow, black, green, red 10) VJ-Day in USA, end of WW2 11) False 12) (Sun)glasses

**HEVI
LEVI!
DISKO HINNAGA.**

www.facebook.com/krokodiil

www.youtube.com/diilits

Huawei U8500

69 €

VÕTA ENDALE DIILI SUPERPAKETT JA
SAAD ÜKSKÕIK MILLISE NUTITELEFONI

**30 EUROT
SOODSAMALT!**

**PARIM LEVI
KÕIGE ODAVAMALT!**

Maailma parimaid kohti Sinu pensionirahale

Miks teha oma 2. ja 3. pensionisammas just Nordeas:

- Põhjamaade turuliider pensionide alal
- Üle 150 aasta pensionivarade juhtimise kogemust
- Nordea Life & Pensions on hinnatud parimaks pensionivarade haldajaks maailmas

Kogudes oma pensioniraha Nordeas, võid kindel olla, et seda juhitakse sama standardi järgi kui Põhjamaade klientide pensioniraha.

Tule – investeerime koos Sinu tulevikku!

Teenuse pakkuja on Nordea Pensions Estonia AS.

Tutvu tingimuste ja fondide prospektidega www.nordea.ee ning vajadusel konsulteeeri pangatöötajaga tel 1772.

Nordea
Koos loome uusi võimalusi